

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Hospodaření příspěvkové organizace v regionálním školství

Financial Management of the Allowance Organization in the Regional Education

Student: Věra Fryčková

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Mgr. Hana Fachinelli, Ph.D.

Šumperk 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava

Ekonomická fakulta

Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student:

Věra Fryčková

Studijní program:

B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor:

6202R055 Veřejná ekonomika a správa

Specializace:

01 Veřejná ekonomika a správa

Téma:

Hospodaření příspěvkové organizace v regionálním školství
Financial Management of the Allowance Organization in the Regional
Education

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Vznik a zásady hospodaření příspěvkové organizace zřizované územním samosprávným celkem
 3. Analýza hospodaření příspěvkové organizace Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Šumperk
 4. Zhodnocení výsledků hospodaření
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

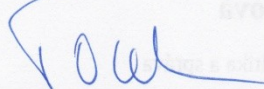
MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla a Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. akt. vyd. Olomouc: ANAG, s. r. o., 2011. 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.
MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Zdeněk MORÁVEK a Danuše PROKŮPKOVÁ. *Příspěvkové organizace 2012 - 2013*. 6. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2012. 472 s. ISBN 978-80-7357-736-0.
OCHRANA, František, Jan PAVEL, Leoš VÍTEK a kol. *Veřejný sektor a veřejné finance. Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

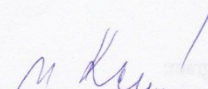
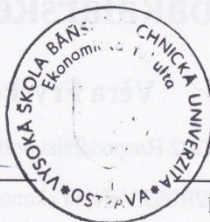
Vedoucí bakalářské práce: **PhDr.Mgr. Hana Fachinelli, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013



doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry



prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně“.

Datum odevzdání bakalářské práce: 10. 5. 2013

Podpis: *Verka Fryčková*

Obsah

1	Úvod	4
2	Vznik a zásady hospodaření příspěvkové organizace zřizované územním samosprávným celkem	5
2.1	Regionální školství a jeho financování	5
2.2	Příspěvkové organizace územních samosprávných celků	8
2.2.1	<i>Vznik příspěvkové organizace</i>	<i>9</i>
2.2.2	<i>Hospodaření příspěvkové organizace</i>	<i>12</i>
2.2.3	<i>Zrušení příspěvkové organizace</i>	<i>19</i>
3	Analýza hospodaření příspěvkové organizace Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Šumperk	20
3.1	Charakteristika vybrané organizace	20
3.2	Analýza hospodaření příspěvkové organizace	23
3.2.1	<i>Analýza hospodaření v roce 2008</i>	<i>23</i>
3.2.2	<i>Analýza hospodaření v roce 2009</i>	<i>27</i>
3.2.3	<i>Analýza hospodaření v roce 2010</i>	<i>31</i>
3.2.4	<i>Analýza hospodaření v roce 2011</i>	<i>35</i>
3.2.5	<i>Analýza hospodaření v roce 2012</i>	<i>39</i>
4	Zhodnocení výsledků hospodaření.....	43
5	Závěr	47
	Seznam použité literatury	49
	Seznam zkratk	51

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

1 Úvod

Vzdělávání je v dnešní nesnadné době jistě důležitou oblastí, a to zejména pro příznivý vývoj ekonomiky v dané zemi. Kvalifikovaní, inteligentní a kultivovaní lidé jsou základem pozitivního vývoje lidské společnosti. Těchto osobních vlastností je možno nabýt právě účastí ve vzdělávacím procesu. V podmínkách ČR je většina školských institucí, až na výjimky, zabezpečována pomocí specifické právní formy, prostřednictvím příspěvkové organizace. Je to organizace, která má za úkol zabezpečovat veřejné zájmy nejen v oblasti vzdělávání, ale také v oblasti kultury, sportu, dopravy, sociální péče a podobně. Práce je zaměřena na hospodaření příspěvkových organizací vykonávajících činnost školy, zřizované krajem.

Cílem práce je analyzovat hospodaření vybrané příspěvkové organizace z oblasti regionálního školství s prostředky různých zdrojů a zhodnotit toto hospodaření ve zvoleném časovém období. Pro tyto účely byla vybrána příspěvková organizace Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky v Šumperku. Časový horizont pro analýzu hospodaření byl zvolen v délce 5 let, tj. od roku 2008 až do roku 2012. Při řešení byly použity metody deskripce, komparace a analýzy.

Teoretická část práce je obsažena v druhé kapitole. Na jejím začátku je charakterizována oblast vzdělávání, kdy je popisován systém školství v ČR a způsob jeho financování, především jeho regionální sféry. Dále jsou podrobně popisovány příspěvkové organizace zřizované ÚSC, jejich vznik a s ním související zřizovací listina, dále zásady hospodaření těchto organizací, charakteristika činností, které mohou vykonávat, hospodaření s fondy a další specifika jejich existence. Konec druhé kapitoly je zaměřen na zánik příspěvkových organizací a s tím spojené skutečnosti, které mohou nastat. Třetí kapitola je věnována praktickému řešení, tedy analýze hospodaření vybrané organizace v jednotlivých letech zvoleného období. Analýza je zaměřena na výnosy a náklady, kterých organizace dosahuje v rámci své hlavní a doplňkové činnosti, dále na hospodaření s fondy a na nakládání s peněžními prostředky, které organizace přijímají ve formě dotací či příspěvků od různých poskytovatelů. Text zabývající se touto problematikou je průběžně doplňován tabulkami, které sumarizují analyzované údaje. Ve čtvrté kapitole bude provedeno zhodnocení zjištěných výsledků hospodaření ve zkoumaném časovém období a budou identifikovány silné a slabé stránky hospodaření organizace.

Informace k teoretické části práce vycházejí především z odborné literatury vztahující se k tématu a příslušných legislativních předpisů. Zdrojem informací k praktickému řešení bude zřizovací listina zvolené organizace, výroční zprávy a rozborů hospodaření za jednotlivé roky, a další poskytnuté interní materiály organizace.

2 Vznik a zásady hospodaření příspěvkové organizace zřizované územním samosprávným celkem

2.1 Regionální školství a jeho financování

Koncepce školství je součástí vzdělávací politiky každého státu. Celkové výdaje na vzdělávání jsou v různých zemích odlišné. Souvisejí jednak s ekonomickou situací a postavením země, historickým vývojem a také s rozmanitými zvyky a tradicemi. Faktem však zůstává, že vzdělání a kvalifikovaní jedinci mají pozitivní vliv na rozvoj celé země a lidské společnosti vůbec.

V obecnějším pojetí **regionální školství** v podmínkách ČR zahrnuje předškolní, základní, střední, vyšší odborné a speciální vzdělávání. Tohoto označení se využívá především z důvodu odlišení této části vzdělávací soustavy od ostatních školských zařízení, zejména vysokých škol a přímo řízených organizací. Státní správu v regionálním školství vykonávají ředitelé škol, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady, Česká školní inspekce, MŠMT, příp. další ústřední orgány. Samosprávu pak vykonávají školské rady, obce a kraje. Zřizovatelské pravomoci zde mají především kraje a obce či svazky obcí, dále církve a další fyzické či právnické osoby. S ohledem na zaměření práce bude pozornost dále zaměřena na školy a školská zařízení zřizovaná územními samosprávnými celky. **Kraj** je povinen zajistit podmínky pro uskutečňování středního a vyššího odborného vzdělávání, vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením, jazykového a základního uměleckého vzdělávání a podobně. Za tímto účelem pak kraj zřizuje SŠ, VOŠ, dále mateřské, základní a střední školy pro děti a žáky se zdravotním postižením, jazykové školy, dětské domovy a mnoho dalších školských zařízení. **Obec** je povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s hlášeným trvalým pobytem na jejím území. Dále je obec povinna zajistit podmínky

pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s místem trvalého pobytu na jejím území. Za těmito účely obec zřizuje jednak mateřské školy, popř. zajistí předškolní vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí a jednak základní školy, popř. zajistí plnění školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí. Obec či svazek obcí může být také zřizovatelem i dalších školních zařízení.¹

Financování regionálního školství prošlo v průběhu let již několika významnými změnami. V současnosti je obecným kritériem pro poskytování finančních prostředků počet žáků a výše nákladů na poskytované vzdělání. Mezi všeobecné zásady pro rozpis finančních prostředků pro školy patří spravedlnost, průhlednost, objektivnost, demokratičnost a hospodárnost. Základní a střední školy, a další školská zařízení jsou financovány **vícezdrojově** a mohou tak získávat finanční prostředky:

- ze státního rozpočtu,
- od svého zřizovatele,
- ze své vlastní nebo doplňkové činnosti,
- z fondů organizací,
- z ostatních zdrojů: dary, dotace, programy a fondy EU, a podobně.²

Základní postup při financování regionálního školství vychází ze školského zákona. Ze státního rozpočtu jsou poskytovány finanční prostředky na přímé výdaje na vzdělávání normativní metodou. Část peněžních prostředků může k právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení směřovat také na základě programového financování.

Proces rozdělování financí pomocí tzv. **normativní metody** je realizován podle průměrných neinvestičních výdajů připadajících na jednotku výkonu neboli na jednotku žáka či studenta, který je vzděláván, stravován nebo ubytován. MŠMT provádí rozpis finančních prostředků ze státního rozpočtu jednotlivým krajům na základě **republikových normativů**, které stanoví jako výši výdajů připadajících na vzdělávání a školské služby pro jedno dítě, žáka nebo studenta podle příslušné věkové kategorie na kalendářní rok. Objemem výdajů je zde myšlena celková výše přímých neinvestičních výdajů poskytovaných ze státního rozpočtu, členěných

¹ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: *Sbírka zákonů ČR*. 2004, roč. 2004, 190/2004. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>

² PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. přepracované vydání. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

na mzdové prostředky (MP), zákonné odvody a na ostatní neinvestiční výdaje (ONIV). Součástí republikových normativů je také vyjádření limitu počtu zaměstnanců připadajících na 1 000 dětí, žáků nebo studentů v dané věkové kategorii. Konkrétními položkami přímých výdajů mohou být výdaje na platy, mzdy a jejich náhrady, na odměny a odstupné, na úhrady zákonného pojistného (tj. na sociální zabezpečení a všeobecné zdravotní pojištění), výdaje na učební pomůcky, školní potřeby a učebnice, v případě, že jsou poskytovány bezplatně, a další. K rozpisu rozpočtu pro jednotlivé školy a školská zařízení používají odbory školství KÚ **krajské normativy**, jejichž stanovení a použití je plně v přenesené působnosti KÚ. Tyto kraj stanoví jako výši výdajů připadajících na jednoho žáka nebo studenta na kalendářní rok a při jejich tvorbě může kraj vycházet např. z naplněnosti tříd, z rozvoje vzdělávací soustavy v kraji, nebo ze vzdělávacích programů. Zatímco republikové normativy jsou pro kraje závazné, krajské normativy se stanovují na základě tzv. místního dohodovacího řízení, které probíhá mezi odborem školství KÚ a jednotlivými řediteli škol a školských zařízení, kdy se zohledňují místní podmínky a priority.³

Peněžní prostředky pocházející ze státního rozpočtu mohou školy a školská zařízení získávat také prostřednictvím **programového financování**, které umožňuje řešit taková ekonomická hlediska vzdělávání a školských služeb, jejichž zařazení do republikových normativů buď není možné, nebo by nebylo účelné. Systém programového financování, jehož postavení je zakotveno ve školském zákoně, je založen na realizaci rozvojových programů, které vyhláší MŠMT. Finanční prostředky jsou pak poskytovány KÚ na zvláštní účet kraje, a tento je v přenesené působnosti a s vědomím zastupitelstva kraje přiděluje právnickým osobám vykonávajícím činnost školy či školského zařízení. Na rozvojové programy vyhlášené v roce 2013 pro oblast regionálního školství je v rozpočtu přímých výdajů vyčleněno cca 320 mil. Kč, což je opravdové minimum rozpočtových zdrojů regionálního školství. Mezi vyhlášené rozvojové programy na rok 2013 patří např. Sportovní gymnázia (sk. 5), Podzimní termín maturity, EXCELENCE středních škol

³ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: *Sbírka zákonů ČR*. 2004, roč. 2004, 190/2004. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>

(sk. 5), Tvorba malonákladových učebnic, Vzdělávání učitelů odborných předmětů a tak podobně.⁴

Regionální školy dále získávají dotace, které jim poskytují jejich zřizovatelé. Jsou to prostředky, které získávají obce a kraje ze státního rozpočtu jako účelové dotace. Dotace či jiné příspěvky mohou však PO přijímat i od jiných poskytovatelů. Školy a školská zařízení mohou také, vedle své hlavní činnosti, vykonávat doplňkovou činnost, která jim poskytuje možnost získání finančních prostředků jinou formou než ze státního rozpočtu nebo od zřizovatele.⁵

2.2 Příspěvkové organizace územních samosprávných celků

Územní samosprávné celky, tedy obce a kraje, zajišťují pro občany na svém území různé druhy veřejných statků, které zabezpečují odlišnými způsoby. Nejpoužívanější je zajišťování veřejných statků pomocí organizací na regionální úrovni veřejného sektoru. K zajištění veřejně prospěšných úkolů a činností mohou ÚSC zřizovat:

- vlastní organizační složky jako svá zařízení bez právní subjektivity,
- příspěvkové organizace jako právnické osoby,
- školské právnické osoby,
- veřejné výzkumné instituce,
- veřejná ústavní zdravotnická zařízení.

Ze stejných důvodů mohou ÚSC dále zakládat:

- obchodní společnosti, a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným, nebo
- obecně prospěšné společnosti.

V ČR jsou **veřejné služby v oblasti školství** nejčastěji zabezpečovány pomocí veřejnoprávních neziskových institucí, které jsou zřizovány buď na úrovni státu, kdy zřizovatelem jsou ústřední orgány státní správy, nebo na úrovni územních samospráv, kdy zřizovatelem jsou obce a kraje. Nejobvyklejšími právními formami, které jsou využívány v oblasti školství jsou příspěvkové organizace a školské právnické osoby. Tyto neziskové organizace nejsou zakládány za účelem podnikání

⁴ Rozvojové programy pro rok 2013, MŠMT ČR. *MŠMT ČR* [online]. 2013 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/rozvojove-programy-pro-rok-2013>

⁵ OCHRANA, František, Jan PAVEL, Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010, 259 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

a dosahování zisku. To však neznámá, že zisku nemohou dosahovat. Případný zisk pak nerozdělují mezi své zaměstnance, manažery, a podobně, ale jsou povinni jej použít k financování své hlavní neziskové činnosti. Jejich primární použití se tedy soustřeďuje na splnění veřejně prospěšných cílů, tj. poskytování vzdělání. Další části práce již budou zaměřeny pouze na příspěvkové organizace zřizované ÚSC.

2.2.1 Vznik příspěvkové organizace

Obce a kraje mohou zřídít příspěvkovou organizaci (PO) pouze pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Jinými slovy takové činnosti a služby, o kterých ÚSC rozhodla, že jejich zajišťování je v zájmu obce, kraje i občanů.

O vzniku PO rozhoduje zřizovatel, kterým na regionální úrovni může být obec nebo kraj. Tyto ÚSC, v rámci své samostatné působnosti, rozhodují o zřízení PO a schvalují jejich zřizovací listiny. Mezi základní právní předpisy, které se zabývají existencí PO patří zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích a zákon č. 128/2000 Sb., o obcích a další. Jelikož PO vzniká z rozhodnutí ÚSC, které vystupují jakožto veřejnoprávní korporace a právnické osoby, má PO také postavení právnické osoby. Nárok na právní subjektivitu PO plně zajišťuje zákon č. 250/2000 Sb. . Z tohoto vyplývá, že **PO vzniká dnem uvedeným v rozhodnutí zastupitelstva obce, resp. kraje a ve schválené zřizovací listině**, nicméně zřizovatel má povinnost podat návrh na zápis PO do obchodního rejstříku. Zde je patrná významná odlišnost. Zatímco jiné typy právnických osob, především obchodní společnosti, vznikají až dnem zápisu do obchodního rejstříku, PO okamžikem zápisu nevznikají, a stejně tak výmazem z rejstříku nezanikají. Na povinnost zápisu do obchodního rejstříku lze tedy u PO pohlížet jako na jakýsi evidenční úkon.⁶ Mezi další úkoly zřizovatele při vzniku PO patří povinnost zveřejnění informace o zřízení PO a znění zřizovací listiny v Ústředním věstníku ČR, stejně tak informaci o zrušení PO. Toto oznámení je zřizovatel povinen podat do 15 dnů ode dne, kdy k uvedené skutečnosti došlo.

⁶ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Zdeněk MORÁVEK a Danuše PROKŮPKOVÁ. *Příspěvkové organizace 2012-2013*. 6. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2012, 472 s. ISBN 978-80-7357-736-0.

Pravomoc **schvalování zřizovací listiny** PO náleží plně do působnosti zastupitelstva obce či kraje. Zřizovatel tedy vydá o vzniku PO zřizovací listinu, která musí obsahovat všechny náležitosti stanovené zákonem. Mezi tyto patří:

- úplný název zřizovatele; v případě obce se uvede také její začlenění do okresu,
- název, sídlo a identifikační číslo organizace; název musí být takový, aby vylučoval možnost záměny s názvy jiných PO,
- vymezení hlavního účelu a předmětu činnosti,
- označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace,
- vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který se předává do správy PO k jejímu hospodaření,
- vymezení majetkových práv,
- okruhy doplňkové činnosti,
- vymezení doby, na kterou je organizace zřízena.⁷

U názvu organizace lze z praktických důvodů doporučit, aby obsahoval i doslovné označení „příspěvková organizace“, díky kterému bude právnická osoba jednoznačně vymezena. **Hlavní účel**, pro který je PO zřizována je vhodné definovat tak, aby měl obecnou povahu a vystihoval základní smysl činnosti organizace a její podstatu. V případě, že je hlavní účel nebo některá z činností PO upravena zákonem, měl by být tento zmíněn ve zřizovací listině. Předmět činnosti by měl být všeobecně formulován tak, aby z něj bylo patrné, pomocí jakých činností bude organizace dosahovat stanoveného účelu. Vymezení hlavního účelu, resp. hlavní činnosti je důležitým předpokladem pro následný řádný chod PO. Ač to zákon nepředepisuje, většinou bývá jako **statutární orgán** PO označena jedna osoba - ředitel či ředitelka nebo jiným způsobem označený vedoucí. Dle zákoníku práce se pracovní poměr statutárního orgánu u PO zakládá jmenováním do funkce. Jmenování provede ten, kdo je k tomuto zmocněn zvláštním právním předpisem. V případě, že kompetence ke jmenování ze zvláštního přepisu nevyplývá, provede je u vedoucího PO její zřizovatel. Zákoník práce však již neuvádí, který orgán ÚSC (zda zastupitelstvo či rada) o jmenování do funkce rozhodne. Jmenování do funkce vedoucího PO nemusí předcházet výběrové řízení a odvolání z funkce není

⁷ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2000, 73/2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

zřizovatel povinen zdůvodňovat. Jmenovaný musí se svým jmenováním souhlasit. Zde je důležité zdůraznit, že jmenováním se daná osoba nestává pouze statutárním orgánem PO, ale také jejím zaměstnancem. Příslušné skutečnosti související s procesem jmenování je nutné zapsat do obchodního rejstříku. Postavením statutárního orgánu, odpovídá ředitel za činnost a hospodaření organizace, za vedení účetnictví, vydává vnitřní předpisy právnické osoby (např. pracovní řád, organizační řád, atd.), je zaměstnavatelem ve smyslu zákoníku práce a plní další povinnosti, které obecně ukládá zákon.⁸

Ustanovení zákona týkajícího se **vymezení majetku** ve vlastnictví zřizovatele, který se PO předává k hospodaření, není dostatečně definováno a tak může být vykládáno nejrůznějšími způsoby. PO není vlastníkem svěřeného majetku, se kterým hospodaří, a nemá oprávnění nakládat s ním jako jeho vlastník, např. prodávat majetek, zatížit jej zástavou a podobně. PO je pouze povinna o svěřeném majetku účtovat a odepisovat jej v souladu s účetními metodami. Prakticky veškeré nakládání s majetkem je závislé na předchozím písemném souhlasu zřizovatele. Proto je výhodné, aby ÚSC přímo ve zřizovací listině přesně vymezil, co považuje za řádné hospodaření se svým majetkem. ÚSC má také možnost rozhodnout se, že nemovitý majetek PO do správy nesvěří, ale poskytne organizaci bezplatné využívání nebytových prostor v daném nemovitém majetku ÚSC. Tato skutečnost by opět měla být uvedena ve zřizovací listině, a to s přesnou identifikací dotčených prostor s tím, že PO bude hradit náklady spojené s užíváním nebytových prostor. **Majetková práva** organizaci umožňují, aby se svěřeným majetkem mohla plnit hlavní účel, ke kterému byla zřízena, např. práva a povinnosti spojené s případným pronajímáním svěřeného majetku jiným subjektům a podobně. Zejména jsou ve zřizovací listině uváděna práva a povinnosti spojené s plným a ekonomicky efektivním využitím svěřeného majetku, s péčí o jeho ochranu, rozvoj a zvelebení, a další podrobnosti zákazů, příkazů a podmínek nakládání s majetkem. **Doplňková činnost** musí navazovat na hlavní účel PO, kterou jí zřizovatel povolí k tomu, aby mohla lépe využívat všechny své hospodářské možnosti. Tato činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu PO a sleduje se odděleně od činnosti hlavní.⁹

⁸ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Zdeněk MORÁVEK a Danuše PROKŮPKOVÁ. *Příspěvkové organizace 2012-2013*. 6. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2012, 472 s. ISBN 978-80-7357-736-0.

⁹ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Zdeněk MORÁVEK a Danuše PROKŮPKOVÁ. *Příspěvkové organizace 2012-2013*. 6. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2012, 472 s. ISBN 978-80-7357-736-0.

2.2.2 Hospodaření příspěvkové organizace

ÚSC vytvářejí PO pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Typ PO se zpravidla volí pro zabezpečování takových veřejných služeb, které jsou jejich uživatelům poskytovány za "uživatelský poplatek", který představuje formu finanční spoluúčasti občana na úhradě poskytnutého veřejného statku či služby, byť by tato úhrada byla pouze částečná. PO tedy dosahuje ze své činnosti tržeb, které tvoří vlastní příjmy, ze kterých jsou poté hrazeny vzniklé náklady. Uživatelské poplatky jsou však vybírány na neziskovém principu, a proto nemohou pokrýt veškeré ekonomické potřeby organizace. V této chvíli přichází na řadu finanční vztahy PO ke svému zřizovateli, který organizaci poskytuje ze svého rozpočtu další plánované finanční transfery. Jsou to:

- **příspěvek na provoz**, který je určen k doplnění nutných zdrojů k financování běžných a zároveň neinvestičních potřeb, včetně oprav a údržby; jeho poskytnutí by mělo být vázáno na předem stanovená kritéria, např. na výkony nebo jiná kritéria potřeb dané organizace,
- **příspěvek na investice**.¹⁰

Mezi další zdroje financování, se kterými PO může hospodařit, mimo vlastní příjmy a příjmy z rozpočtu zřizovatele, lze zařadit prostředky svých peněžních fondů a také dary či jiné příjmy od různých subjektů, ať už fyzických či právnických osob, a to i ze zahraničí. Dále PO hospodaří s dotacemi na úhradu provozních výdajů, které jsou nebo mají být kryty z rozpočtu EU a s dotacemi na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv, na základě kterých jsou ČR svěřeny peněžní prostředky z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru, z finančního mechanismu Norska a programu švýcarsko-české spolupráce. Pokud se tyto prostředky nevyčerpají do konce určeného kalendářního roku, převádějí se do rezervního fondu, jakožto možnost financování v dalších letech s tou podmínkou, že mohou být použity pouze na stanovený účel. V rezervním fondu se tyto sledují odděleně a ty prostředky, které nebyly využity poté podléhají finančnímu vypořádání se státním rozpočtem za rok, ve kterém byl uskutečněn záměr, na který byla dotace poskytnuta.

¹⁰ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. přepracované vydání. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

Finanční vztahy mezi PO a jejím zřizovatelem se nemusejí projevovat pouze jednostranně, tzn. PO nemusí být pouze čistým příjemcem finančních prostředků od zřizovatele, ale v určitých případech může i sama organizace být v postavení, kdy bude mít povinnost odvodu vůči svému zřizovateli. PO může tedy její zřizovatel uložit odvod do svého rozpočtu, a to v případech, kdy její plánované výnosy překračují její plánované náklady, jakožto závazný ukazatel rozpočtu, nebo její investiční zdroje jsou větší, než je ve skutečnosti třeba dle rozhodnutí zřizovatel, a také v případě, kdy PO porušila rozpočtovou kázeň. Stav **porušení rozpočtové kázně** nastane v okamžiku, kdy PO:

- použije finanční prostředky poskytnuté z rozpočtu zřizovatele na jiný účel, než bylo stanoveno,
- převede do svých peněžních fondů více finančních prostředků, než povoluje zákon nebo kolik stanovil zřizovatel,
- vynaloží prostředky svých fondů na jiné účely, než stanovuje zákon nebo jiný právní předpis,
- poskytne své provozní prostředky na účel, na který měly být použity prostředky z peněžních fondů dle zákona,
- překročí vymezený nebo přípustný limit prostředků na platy, v případě, že toto překročení do 31. prosince nekryla ze svého fondu odměn.

Za porušení rozpočtové kázně uloží zřizovatel PO povinný odvod do svého rozpočtu, a to ve výši neoprávněně použitých prostředků, nejpozději však do 1 roku od chvíle, kdy bylo porušení zjištěno, a nejdéle do 3 let ode dne, kdy k porušení došlo. Z důvodu zamezení tvrdosti může zřizovatel odvod snížit či prominout, a to na základě písemné žádosti PO. Vztahy mezi zřizovatelem a jeho PO, tedy zejména ty finanční, by měly být v průběhu roku měněny pouze ze závažných a objektivně působících důvodů.¹¹

Vlastní příjmy PO nemusejí plynout pouze z její hlavní činnosti, ale zřizovatel jí může vymezit druhy a rozsah aktivit pro **doplňkovou činnost**. Důvodem povolení doplňkové činnosti je jak zájem zřizovatele, tak zájem organizace, o co nejlepší využití veškerého ekonomického potenciálu PO, který se nachází ve svěřeném majetku i v odborné způsobilosti zaměstnanců. Všechny související skutečnosti musejí být konkrétně vymezeny ve zřizovací listině. Doplňková činnost by měla být

¹¹ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2000, 73/2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

zisková a měla by tak přinášet další finanční zdroje ve prospěch hlavní činnosti organizace. V případě, že doplňková činnost vykazuje ztrátu, vyzve zřizovatel PO k nápravě, pokud se tak nestane, je tato ztrátová doplňková činnost často důvodem k přerušení této činnosti nebo ke zrušení organizace. Důležitým aspektem doplňkové činnosti je, že zisk vytvořený v rámci této činnosti je předmětem daně z příjmů právnických osob, a to i přesto, že se na PO v oblasti daňových povinností vztahují jistá zvýhodnění, která upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. PO je poplatníkem i jiných daní, od jejichž placení jsou však organizace za určitých podmínek osvobozeny. Celkový výsledek hospodaření PO poté tvoří výsledek z její hlavní činnosti a zisk po zdanění z doplňkové činnosti.

Důležitou součástí hospodaření každé PO je i **správa peněžních fondů**. Vedle vlastních příjmů a příjmů z rozpočtu zřizovatele totiž PO hospodaří i s prostředky svých peněžních fondů. Jejich tvorba často souvisí s tzv. zlepšeným výsledkem hospodaření, tj. oproti plánovanému. Zlepšeného výsledku hospodaření může organizace dosáhnout v případě, jsou-li skutečné náklady nižší než plánované nebo pokud jsou skutečné tržby vyšší než plánované, anebo v obou případech současně. Zlepšený výsledek hospodaření slouží také jako způsob motivace, proto aby PO měla sama zájem na tom dobře hospodařit. Tvorba a použití fondů je přednostně upraveno zákonem. Zřizovatel však v rámci vymezení práv a povinností může PO uložit podmínky čerpání nebo tvorby těchto fondů nad rámec zákona, které by však s tímto zákonem neměly být v rozporu. Finanční prostředky umístěné v peněžních fondech jsou opět majetkem zřizovatele, pokud on sám nerozhodne jinak. Na konci každého roku zůstatky peněžních fondů nepodléhají vypořádání s rozpočtem zřizovatele, ale převádějí se do dalšího roku. PO tedy vytváří tyto druhy peněžních fondů:

- rezervní fond,
- investiční fond,
- fond odměn,
- fond kulturních a sociálních potřeb.¹²

Rezervní fond se vytváří z již zmíněného zlepšeného výsledku hospodaření PO, a to na základě rozhodnutí zřizovatele o jeho výši po skončení daného roku, sníženého o potencionální převody do fondu odměn. Dalším zdrojem rezervního

¹² PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: Teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

fondy mohou být také peněžní dary a prostředky převedené z dotací na úhradu provozních výdajů, které jsou kryty z rozpočtu EU nebo podle mezinárodních smluv a nebyly spotřebovány do konce roku, ve kterém, byly poskytnuty. Rezervní fond, kromě prostředků převedených z rozpočtu EU nebo dle jiných mezinárodních smluv, se používá:

- k dalšímu rozvoji činnosti PO,
- k překlenutí časového nesouladu mezi výnosy a náklady,
- k úhradě sankcí a pokut uložených PO v případě porušení rozpočtové kázně,
- k úhradě ztráty z minulých let.

Se souhlasem zřizovatele může PO část rezervního fondu, opět s výjimkou prostředků převedených z rozpočtu EU nebo podle jiných mezinárodních smluv, použít k posílení svého investičního fondu.¹³

K financování svých investičních potřeb vytváří PO **investiční fond**. Z účetního hlediska lze za investici považovat financování nákupu stálých aktiv, tj. dlouhodobého nehmotného nebo hmotného majetku. Zdrojem jeho tvorby mohou být:

- odpisy hmotného či nehmotného dlouhodobého majetku, jejichž výše vyplývá z odpisového plánu schváleného zřizovatelem,
- investiční dotace z rozpočtu zřizovatele,
- příspěvky na investice ze státních fondů,
- výnosy z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku, v případě, že tuto skutečnost zřizovatel připustí a vyjádří svůj souhlas,
- dary a příspěvky od jiných subjektů, jsou-li vyhrazeny k investičním účelům,
- výnosy z prodeje majetku ve vlastnictví organizace,
- převody z rezervního fondu ve výši, kterou určí zřizovatel.

Prostředky investičního fondu se používají k financování investičních výdajů, k úhradě investičních závazků, které jsou financovány z přijatých úvěrů či půjček, k odvodu do rozpočtu zřizovatele, jestliže prostředky investičního fondu překračují investiční potřeby organizace, nebo k posílení zdrojů vymezených na financování údržby a oprav majetku. V tomto případě může jít o majetek svěřený organizaci k hospodaření, ale i o majetek ve vlastnictví PO či o majetek v nájmu a podobně.

¹³ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2000, 73/2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

Jedinou relevantní podmínkou je, aby daný majetek PO používala pro svou činnost. Takto použité prostředky, tedy na opravy a údržbu majetku, se poté převádějí do výnosů PO. Se souhlasem zřizovatele lze, ke krytí investičních potřeb, využít také investičních úvěrů či půjček.¹⁴

Ze zlepšeného výsledku hospodaření PO je také tvořen **fond odměn**, a to až do výše 80% tohoto zlepšeného VH, současně maximálně do výše 80% určeného objemu prostředků na platy. Po skončení roku zřizovatel určí jaká část schváleného zlepšeného VH bude přidělena do fondu odměn, v souvislosti se zákonnými limitními hranicemi. Zbytek nerozděleného zlepšeného VH poté putuje do rezervního fondu. Z toho vyplývá, že celý zlepšený VH je nakonec bezezbytku rozdělen. Z fondu odměn lze hradit:

- odměny zaměstnancům, kterými mohou dle zákoníku práce být odměny za úspěšné splnění mimořádného pracovního úkolu, nebo odměny poskytované při příležitosti životního a pracovního výročí, atp.,
- případné překročení prostředků na platy, které se hradí přednostně a jehož výše se zjišťuje podle zvláštního právního předpisu.

Z uvedeného vyplývá, že všeobecně fond odměn nelze využívat k úhradě takových složek platu, které nejsou odměnou.¹⁵

Posledním peněžním fondem, se kterým PO hospodaří, je **fond kulturních a sociálních potřeb** (FKSP). Je tvořen přídělem na vrub nákladů PO z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a jejich náhrady, případně na mzdy, náhrady mezd a odměny za pracovní pohotovost a další plnění za vykonané práce. Vyúčtování skutečného přídělu do fondu se provede na konci roku v rámci účetní závěrky, a proto je fond v průběhu roku tvořen formou záloh z plánované roční výše nákladů na platy, náhrady platů, mzdy a tak dále. Jinými příjmy mohou být náhrady škod a pojistná plnění od pojišťoven, pokud se vztahují na majetek pořízený z fondu FKSP, dále dary, ať už peněžní či jiné, a také příjmy z pronájmu rekreačních a sportovních zařízení, na jejichž provoz PO z tohoto fondu přispívá. Prostředky tohoto fondu jsou vedeny na samostatném bankovním účtu. FKSP slouží k financování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je primárně určen osobám

¹⁴ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2000, 73/2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

¹⁵ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla a Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. akt. vydání. Olomouc: ANAG, s. r. o., 2011, 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

v zaměstnaneckém poměru k PO, dále žákům středních odborných učilišť a učilišť, interním vědeckým aspirantům, důchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního nebo invalidního důchodu pracovali pro PO, případně rodinným příslušníkům zaměstnanců a dalším fyzickým či právnickým osobám. Konkrétně lze z fondu:

- přispívat na úhradu provozních nákladů kulturních, rekreačních, sportovních a rehabilitačních zařízení, která slouží ke kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců organizace,
- hradit nákupy vitamínových přípravků pro zaměstnance a přispívat jim na očkování proti chřipce, klíšťové encefalitidě a žlutence typu A, v případě že toto není hrazeno zdravotními pojišťovnami,
- přispívat na vybavení ke zlepšení pracovních podmínek, na pracovní oděvy a obuv,
- hradit pořízení hmotného majetku, který má sloužit kulturním a sociálním potřebám pracovníků,
- poskytovat zaměstnancům, na základě písemné smlouvy, půjčky na předem vymezené účely; tyto jsou bezúročné a splatné nejpozději do 10 let od uzavření smlouvy,
- přispívat zaměstnancům na závodní stravování dle zvláštního právního předpisu,
- přispívat zaměstnancům a také jejich rodinným příslušníkům na dovolenou, včetně rehabilitace a lázeňské léčby, na tuzemské či zahraniční zájezdy, apod. .

Další podmínky tvorby a způsob hospodaření s FKSP stanoví vyhláška Ministerstva financí.¹⁶

Existence PO zahrnuje i určitá **specifika hospodaření**. Jinými slovy jsou zde jisté skutečnosti, které aby mohly nastat vyžadují ve většině případů souhlas zřizovatele. Kupříkladu, PO má **právo uzavírat smlouvy o půjčce či o úvěru** jen s předchozím písemným souhlasem zřizovatele. Toto neplatí v případě, kdy se jedná o půjčku zaměstnancům z FKSP. Na druhou stranu i PO může od svého zřizovatele získat návratnou finanční výpomoc, a to za podmínek, že její vrácení bude kryto rozpočtovanými výnosy organizace v běžném roku, nejpozději však do 31. března roku následujícího. PO není zmocněna **ručit za závazky třetích osob**, ani je jakkoliv

¹⁶ KRBEČKOVÁ, Marie a Jindřiška PLESNÍKOVÁ. *FKSP, sociální fondy, benefity a jiná plnění*. 2. akt. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, 168 s. ISBN 978-80-7263-667-9.

zajišťovat, jelikož by tímto mohla ohrozit svou vlastní činnost nebo ekonomické postavení zřizovatele. S písemným souhlasem zřizovatele má organizace právo **nakupovat věci na splátky** nebo prostřednictvím smlouvy o nájmu s právem koupě. PO není **oprávněna k nákupu akcií** a jiných cenných papírů, nesmí vystavovat či akceptovat směnky, ani být směnečným ručitelem. Příjem akcií nebo jiných cenných papírů, v pozici protihodnoty vůči jiným subjektům, je u PO možný pouze s opětovným písemným souhlasem zřizovatele. V oblasti **poskytování darů** není PO oprávněna udělovat dary jiným fyzickým či právnickým osobám, bez ohledu na hodnotu daru či účel darování. Existují zde však dvě výjimky. První se týká peněžních a věcných darů, které organizace poskytuje svým zaměstnancům a dalším osobám z FKSP. Druhá výjimka zahrnuje následující: darem se může stát takový majetek, který PO nabyla do svého vlastnictví bezúplatným převodem od svého zřizovatele, a který se pro ni stal trvale nepotřebným. Nejdříve jej přednostně a bezúplatně nabídne zřizovateli, který tuto nabídku buďto přijme nebo vyjádří písemný souhlas se skutečností, že PO smí majetek převést do vlastnictví třetí osoby. PO nesmí být zřizovatelem nebo zakladatelem právnické osoby a také nesmí mít majetkovou účast v právnické osobě, která byla zřízena nebo založena za účelem podnikání. Neposlední důležitou skutečností je fakt, že **zřizovatel provádí kontrolu hospodaření** své PO. Tato kontrola se nemusí týkat pouze finančního hospodaření, tj. jak organizace nakládá například s příspěvky od zřizovatele nebo se svěřeným majetkem, ale také dodržování právních předpisů, protipožární opatření, postupy k zabezpečení majetku a tak dále. Podrobněji se kontrolní činností zabývá zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.¹⁷

Mezi další zvláštnost hospodaření PO patří problematika **nakládání s majetkem**. PO nakládá s majetkem, který jí byl svěřen v rozsahu vymezeném ve zřizovací listině. Jedná se o svěřený majetek ve vlastnictví zřizovatele a také o majetek, který organizace získá vlastní činností. O svěřeném majetku organizace účtuje a je povinna jej účetní odpisovat. Pro tyto účely schvaluje zřizovatel odpisový plán, dle kterého se organizace řídí. PO může do svého vlastnictví nabýt pouze majetek, který je třeba pro výkon činnosti, za jejímž účelem byla zřízena, a to několika způsoby:

¹⁷ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2000, 73/2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250> MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla a Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. akt. vydání. Olomouc: ANAG, s. r. o., 2011, 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

- bezúplatným převodem od svého zřizovatele, kdy se PO stane vlastníkem daného majetku a může s ním svobodně nakládat,
- darem, jemuž předcházela písemný souhlas zřizovatele,
- děděním; v případě, že zřizovatel nevydal písemný souhlas je PO povinna dědictví odmítnout,
- jiným způsobem, o kterém zřizovatel vydá rozhodnutí.

Za připomenutí jistě stojí, již výše zmíněná, skutečnost, že majetek nabytý bezúplatným převodem od zřizovatele, který se stal pro PO trvale nepotřebným, je povinna přednostně a bezúplatně nabídnout svému zřizovateli, který pokud jej odmítne musí vydat písemný souhlas, že jej PO může převést do vlastnictví třetí osoby.¹⁸

2.2.3 Zrušení příspěvkové organizace

V případě, že je organizace zřízena na dobu určitou, tak její existence končí dnem uvedeným ve zřizovací listině a v rozhodnutí zřizovatele o jejím zřízení. Je-li zřízena na dobu neurčitou a zřizovatel se rozhodne přistoupit k jejímu zrušení, tak se po projednání této skutečnosti v příslušných orgánech stanoví datum, k němuž bude činnost PO ukončena. Proces směřující k ukončení existence organizace, jakožto právnické osoby, vyžaduje přípravu s určitým časovým předstihem. Zřizovatel tedy musí schválit takové datum zrušení organizace s ohledem na potřebné prováděcí kroky, jako například provedení inventarizace majetku a závazků, uzavření účetnictví a vyznění příslušných orgánů, u kterých je PO evidována, o jejím zániku. Uplynutím dne, který zřizovatel určil ve svém rozhodnutí pro zánik organizace, přecházejí její majetek, práva i závazky na zřizovatele. Zřizovatel může zrušení PO realizovat také s tím, že její činnosti bude nadále vykonávat on sám, jakožto ÚSC, nebo může založit či zřídit novou právnickou osobu, kterou pověří výkonem dosavadní činnosti zaniklé organizace, například akciovou společností. V souvislosti se zánikem PO může tedy rozhodnutím zřizovatele dojít k:

- a) **rozdělení**, kdy původní PO zanikne a vzniknou dvě nové PO,
- b) **sloučení**, kdy jedna PO zanikne a sloučí se jinou existující PO,
- c) **splynutí**, dvě PO zaniknou a vznikne jediná PO,

¹⁸ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2000, 73/2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

d) **zániku** PO, kdy veškeré její závazky přejdou na zřizovatele.¹⁹

Pro všechny uvedené skutečnosti **je podstatný den uvedený v rozhodnutí** zřizovatele. Ke splynutí či sloučení PO může dojít pouze u organizací téhož zřizovatele a uplynutím rozhodného dne odpovídá za plnění závazků a povinností nová nebo přejímající organizace. Závazky tedy nepřecházejí na zřizovatele, jako je tomu u zrušení PO. Rozsah závazků i majetku, který bude převeden na novou nebo přejímající organizaci, musí stanovit zřizovatel ve svém rozhodnutí. V souvislosti se zánikem PO je důležitým krokem zřizovatele také podání žádosti o výmaz organizace z obchodního rejstříku. Současně má zřizovatel povinnost veškeré skutečnosti týkající se rozdělení, sloučení, splynutí a zániku PO zveřejnit v Ústředním věstníku ČR, a to nejpozději do 15 dnů, kdy k těmto skutečnostem došlo.

3 Analýza hospodaření příspěvkové organizace Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Šumperk

3.1 Charakteristika vybrané organizace

Analýza hospodaření bude provedena na zvolené příspěvkové organizaci, kterou je Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky (dále jen OA Šumperk) se sídlem ve městě Šumperk, které je správním, politickým a hospodářským centrem severozápadní Moravy.

OA Šumperk je školským zařízením s právní subjektivitou a byla zřízena na dobu neurčitou. Rozhodnutím MŠMT se s účinností od 1. 10. 2001 stala příspěvkovou organizací Olomouckého kraje. Je koncipována jako všeobecná odborná škola s obchodně podnikatelským zaměřením a pod jedním názvem spojuje dva typy vzdělávání:

- a) **středoškolské odborné - obchodní akademie** s kapacitou pro 450 studentů,
- b) **jazykové - jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky** s kapacitou pro 240 studentů.

¹⁹ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla a Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. akt. vydání. Olomouc: ANAG, s. r. o., 2011, 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

V součásti obchodní akademie (dále OA) lze studovat dva ekonomické obory. Jsou to čtyřleté studijní obory zakončené maturitní zkouškou, konkrétně obchodní akademie a ekonomické lyceum. Obor obchodní akademie je možné studovat také jako pětiletý, a to dálkovou formou studia, zakončený maturitní zkouškou. Na jazykové škole (dále JŠ) jsou organizovány klasické kurzy jazyků pořádané v odpoledních hodinách určené pro zájemce z řad veřejnosti i z řad studentů OA Šumperk. Ve standardní nabídce jsou kurzy anglického, italského a německého jazyka v různých stupních pokročilosti. V případě většího zájmu veřejnosti je možné zajistit i kurzy francouzštiny a ruštiny.

OA Šumperk se ve sledovaném období, tj. rok 2008 až 2012, potýkala s poměrně nestabilními **počty žáků**, a to v obou součástech školy. Informace o počtu žáků sumarizuje Tab. č. 3.1 a pro lepší vyobrazení situace je v Příloze č. 1 umístěn graf ilustrující vývoj počtu žáků v součástech OA a JŠ za jednotlivé školní roky.

Tab. č. 3.1 Přehled o počtu žáků OA Šumperk v součástech OA a JŠ v letech 2008-2012

	Forma studia	Školní rok*				
		2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Obchodní akademie	denní (počet tříd / počet žáků)	10/303	9/288	8/261	8/256	8/252
	dálkové (počet tříd / počet žáků)	5/77	5/70	4/39	3/30	2/19
JŠ s právem státní jazykové zkoušky	realizované kurzy (počet kurzů / počet posluchačů)	4/54	3/42	3/38	3/25	4/40

* stav vždy k 30.9. příslušného školního roku

Zdroj: Výroční zprávy OA Šumperk. Vlastní zpracování.

Největší úbytek žáků zaznamenala součást OA v dálkové formě studia, kde dochází ke každoročnímu úbytku několika žáků a to do takové míry, že některé nižší ročníky byly zcela uzavřeny a jejich znovuotevření se v nejbližší době neplánuje. Taktéž v denní formě studia byl zaznamenán pokles žáků, který se odvíjí od počtu otevíraných tříd, o němž rozhoduje zřizovatel, a který se v průběhu sledovaného období rovněž snížil. I součást JŠ se potýkala s klesajícím počty zájemců o jazykové kurzy, ve kterých se vyučoval pouze anglický jazyk. O jiný cizí jazyk v rámci školou

nabízených možností není dlouhodobý zájem. Návrh na řešení této situace bude později navržen v části textu čtvrté kapitoly.

Tab. č. 3.2 Personální zabezpečení OA Šumperk v období 2008-2012

	Stav k 1.9.2008	Stav k 1.9.2009	Stav k 1.9.2010	Stav k 1.9.2011	Stav k 1.9.2012
Pracovníci školy	31	32	31	29	29
<i>z toho pedagog.</i>	24	25	24	23	23
<i>z toho nepedagog.</i>	7	7	7	6	6

Zdroj: Výroční zprávy OA Šumperk. Vlastní zpracování.

Počty pracovníků školy byly ve sledovaném období poměrně stabilní. Jejich celkový počet se měnil jen minimálně, a to zejména v případech, kdy bylo nutno přijmout jistá organizační opatření a ukončit pracovní poměr s některými pracovníky a také v případech dlouhodobé nemoci pedagog. pracovníka, kdy bylo třeba zajistit jeho kvalifikovaný zástup a podobně. Tabulka č. 3.2 podává informace o vývoji počtu pracovníků v daném období. Většina pracovníků je zaměstnávána v řádném pracovním poměru, někteří také na DPP. Škola zaměstnává mimo pedagogických pracovníků, také nepedagogické, tzn. provozní pracovníky, mezi které patří hospodářka školy, referentka pro účetní a administrativní práce, údržbář (školník) a uklízečky.

Olomoucký kraj vydal zřizovací listinu k současné podobě OA Šumperk dne 20. 12. 2001, která nahradila původní zřizovací listinu z roku 1991. V průběhu let byly Zastupitelstvem Olomouckého kraje vydány dodatky k zřizovací listině, a to v letech 2002, 2003, 2005 a 2009. V roce 2009 bylo pak z rozhodnutí Olomouckého kraje vyhlášeno úplné znění zřizovací listiny. Tato, mimo jiné, stanoví:

- **hlavním účelem** zřízení organizace je poskytování výchovy a vzdělání,
- PO vystupuje v právních vztazích svým jménem a má odpovědnost vyplývající z těchto vztahů,
- **statutárním orgánem** je ředitel, jmenovaný Radou Olomouckého kraje na základě výsledků konkurzního řízení,
- **vymezení majetku** svěřeného k hospodaření, včetně majetku získaného vlastní činností, a s tím spojených práv a povinností,

- zřizovatel povoluje PO vykonávat **doplňkovou činnost** v oblastech pronájmu nemovitého majetku, včetně poskytování služeb zajišťujících jejich řádný provoz, dále v oblastech mimoškolní výchovy a vzdělávání, pořádání kurzů, školení včetně lektorské činnosti, vydavatelské činnosti, polygrafické výroby, knihařské a kopírovací práce, a podobně.²⁰

3.2 Analýza hospodaření příspěvkové organizace

Hospodaření OA Šumperk je analyzováno v časovém horizontu 5 let, tj. od roku 2008 do roku 2012. Analýza hospodaření je v konkrétních podmínkách OA Šumperk zaměřena především na popis výnosů, nákladů a VH, dle toho z jaké činnosti pocházejí. Blížeji je pak zkoumána oblast přijatých dotací a jejich následné použití. Dále je také popisováno fondové hospodaření, zejména způsob tvorby a čerpání jednotlivých fondů. K analýze jsou využity data z interních zdrojů organizace, zvláště výroční zprávy a rozborů hospodaření pro jednotlivé roky. Data jsou pro přehlednost uspořádávána do tabulek, ke kterým je podán vysvětlující komentář.

3.2.1 Analýza hospodaření v roce 2008

OA Šumperk v roce 2008 dosáhla celkových výnosů z **hlavní činnosti** (HČ) ve výši 15 471,39 tis. Kč. Vlastní výnosy byly ve výši 224,33 tis. Kč, jakožto tržby za jazykové kurzy a realizované státní jazykové zkoušky v rámci Jazykové školy. Ostatní výnosy ve výši 284,06 tis. Kč byly tvořeny úroky k běžným účtům ve výši 53,15 tis. Kč, čerpáním rezervního fondu, investičního fondu a fondu odměn ve výši 175,89 tis. Kč, tržbami z prodeje DHM, DNM a materiálu ve výši 0,88 tis. Kč, úhradami z pojistných událostí ve výši 19,95 tis. Kč a jinými ostatními výnosy ve výši 34,19 tis. Kč. Přijaté provozní dotace tvořily největší část výnosů 14 963,00 tis. Kč. Jejich členění a následné použití bude řešeno samostatně v dalším textu. Celkové náklady se v rámci HČ pohybovaly ve výši 15 469,93 tis. Kč. Z toho spotřební nákupy za materiál a energie tvořily 1 369,87 tis. Kč, jmenovitě sem lze zařadit nákupy

²⁰ Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Šumperk: *Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Olomouckého kraje*. Olomouc 2009.

učebnic a učebních pomůcek, nábytku a kancelářského vybavení, spotřebu PHM a spotřebu elektrické energie a plynu. Náklady na služby ve výši 1 398,50 tis. Kč byly tvořeny zejména platbami za nájemné, bez souvisejících služeb, dále za opravy a udržování hrazené z vlastních zdrojů, dále platby za cestovné, telekomunikační a poštovní služby, školení a vzdělávání. Mzdové náklady ve výši 11 996,80 tis. Kč tvořily asi 77% celkových nákladů a zahrnovaly výdaje na platy, OPPP, zákonné a ostatní sociální pojištění, výdaje na ochranné pomůcky a odvody do FKSP z přímých nákladů. Ostatní náklady tvořily 27,44 tis. Kč, v tom zejména platby daní a poplatků a odvody za neplnění povinnosti zaměstnávat zdravotně postižené osoby. Poslední položkou nákladů byly odpisy DM ve výši 677,32 tis. Kč.

Celkové výnosy v **doplňkové činnosti** (DČ) byly ve výši 390,33 tis. Kč z toho vlastní výnosy ve výši 36,08 tis. Kč tvořeny tržbami za podnájem a pronájem a tržbami za kopírovací práce a pořádané kurzy. Ostatní výnosy ve výši 354,25 tis. Kč tvořily tržby za služby spojené s pronájmem majetku. Pronájem se týká převážně tělocvičny a hřiště a podnájem výukových prostor, učeben a malé tělocvičny. Celkové náklady ve výši 279,62 tis. Kč byly z asi 49% tvořeny náklady na spotřební nákupy ve výši 136,90 tis. Kč, např. za materiál a spotřebu el. energie a plynu. Náklady na služby ve výši 33,59 tis. Kč zahrnovaly platby za opravy a udržování, nájemné, telekomunikace a poštovní služby. Mzdové náklady ve výši 66,39 tis. Kč tvořily asi 24% podíl na celkových nákladech a zahrnovaly platy, OPPP a zákonné i ostatní sociální pojištění a náklady. Dalšími složkami nákladů byly odpisy DM ve výši 41,15 tis. Kč a ostatní náklady ve výši 1,59 tis. Kč.

Výsledek hospodaření z HČ byl tedy 1,46 tis. Kč a z DČ 110,71 tis. Kč. Z toho vyplývá, že i když na straně HČ byly výnosy i náklady několikanásobně vyšší, na celkovém kladném výsledku hospodaření organizace měl největší zásluhu zisk z DČ. Celkový zisk organizace v roce 2008, po zahrnutí obou činností, byl tedy 112,17 tis. Kč. Výše uvedené je přehledně shrnuto v Tab. č. 3.3, kde jsou výnosy, náklady i VH rozděleny podle činnosti, do které spadají a u jednotlivých položek výnosů a nákladů je dále vyjádřen procentuální podíl vzhledem k celkovým hodnotám.

Tab. č. 3.3 Přehled výnosů, nákladů a VH za rok 2008, v tis. Kč

Hlavní činnost			Doplňková činnost	
VÝNOSY	Skutečný výnos [v tis. Kč]	Podíl na celkových výnosech [v %]	Skutečný výnos [v tis. Kč]	Podíl na celkových výnosech [v %]
Vlastní výnosy	224,33	1,45	36,08	9,24
Ostatní výnosy	284,06	1,84	354,25	90,76
Provozní dotace	14 963,00	96,71	0,00	0,00
Celkem výnosy	15 471,39	100,00	390,33	100,00
NÁKLADY	Skutečný náklad [v tis. Kč]	Podíl na celkových nákladech [v %]	Skutečný náklad [v tis. Kč]	Podíl na celkových nákladech [v %]
Spotřební nákupy	1 369,87	8,86	136,90	48,96
Služby	1 398,50	9,04	33,59	12,01
Mzdové náklady	11 996,80	77,55	66,39	23,74
Odpisy DM	677,32	4,38	41,15	14,72
Ostatní náklady	27,44	0,18	1,59	0,57
Celkem náklady	15 469,93	100,00	279,62	100,00
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	1,46		110,71	

Zdroj: Interní materiály OA Šumperk. Vlastní zpracování.

Z Tab. č. 3.3 vyplývá, že DČ je důležitým zdrojem financování školy a její kladný VH souvisí především s rozšířením spolupráce s VŠB-TU Ostrava, čímž se zvýšily tržby za nájemné. S touto spoluprací počítá OA Šumperk i do dalších let.

Součástí hospodaření OA Šumperk jsou i **peněžní fondy**. Škola spravuje 4 základní fondy, tedy fond odměn, FKSP, rezervní fond a investiční fond. Informace o stavu prostředků jednotlivých fondů, jejich tvorbě a čerpání obsahuje Tab. č. 3.4.

Tab. č. 3.4 Přehled účetního stavu fondů v roce 2008, v tis. Kč

	Stav k 1.1.2008	Tvorba		Čerpání	Stav k 31.12.2008
		příděl ze zlepšeného VH	jiné zdroje		
Fond odměn	77,88	10,00	0,00	7,00	80,88
FKSP	57,13	0,00	170,94	208,64	19,43
Fond rezervní	162,87	116,81	0,00	159,33	120,35
Investiční fond	729,91	0,00	718,47	375,56	1 072,82
CELKEM	1 027,79	126,81	889,41	750,53	1 293,48

Zdroj: Interní materiály OA Šumperk. Vlastní zpracování.

Fond odměn byl v roce 2008 tvořen přídělem z VH ve výši 10,00 tis. Kč. V průběhu roku z něj byly čerpány prostředky na odměny ve výši 7,0 tis. Kč. Použití těchto prostředků bylo proúčtováno do výnosů. **FKSP** byl tvořen základním přídělem z ročního objemu nákladů na platy ve výši 170,94 tis. Kč. Jeho prostředky byly použity jako příspěvek na provoz zařízení sloužícímu kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců ve výši 4,48 tis. Kč, dále na závodní stravování zaměstnancům ve výši 47,89 tis. Kč, příspěvek na rekreaci 133,04 tis. Kč, příspěvek zaměstnancům na kulturu, tělovýchovu a sport 6,23 tis. Kč a poslední položku tvořily dary při výročích ve výši 17,00 tis. Kč. Zdrojem **rezervního fondu** byl příděl ze zlepšeného VH ve výši 116,81 tis. Kč a jeho prostředky byly použity k dalšímu rozvoji činnosti školy ve výši 159,33 tis. Kč. **Investiční fond** byl v roce 2008 tvořen odpisy DM, a to z HČ ve výši 677,32 tis. Kč a z DČ ve výši 41,15 tis. Kč. Čerpání fondu představoval odvod zřizovateli ve výši 50% příspěvku na odpisy, tj. 366,00 tis. Kč a 9,56 tis. Kč bylo čerpáno na opravy a údržbu nemovitého majetku, konkrétně na výmalbu tělocvičny.

Přijaté dotace tvořily podstatnou část výnosů. V roce 2008 přijala OA Šumperk provozní dotace v celkové výši 14 963,00 tis. Kč. Jejich přehled je uveden v Tab. č. 3.5, kde jsou dotace rozděleny na dvě hlavní části, podle toho, z jakého zdroje byly poskytnuty.

Tab. č. 3.5 Přijaté dotace či příspěvky v roce 2008, v tis. Kč

	Poskytnutá částka	Vyčerpaná částka
Účelové dotace z MŠMT	11 887,70	11 887,70
<i>v tom: na přímé výdaje na vzdělávání</i>	11 807,70	11 807,70
<i>dotace na rozvojový program - neinv.</i>	80,00	80,00
Dotace z rozpočtu Olomouckého kraje	3 075,30	3 075,30
<i>v tom: provozní příspěvky</i>	2 379,00	2 379,00
<i>neinvestiční příspěvky - odpisy</i>	677,00	677,00
<i>příspěvek na IT</i>	19,30	19,30
Přijaté dotace celkem	14 963,00	

Zdroj: Interní materiály OA Šumperk. Vlastní zpracování.

Účelové dotace z MŠMT byly přijaty v celkové výši 11 887,70 tis. Kč. Na přímé výdaje na vzdělávání byla poskytnuta částka 11 807,70 tis. Kč, kdy

8 376,00 tis. Kč bylo použito na platy, 110,00 tis. Kč na OON, 3 138,00 tis. Kč na pojistné a zbývajících 183,70 tis. Kč na ONIV, konkrétně na nákup učebních pomůcek, cestovné, školení zaměstnanců, zákonné úrazové pojištění zaměstnanců, stravné a nákup ochranných pracovních pomůcek. Posledním příspěvkem z MŠMT byla dotace ve výši 80,00 tis. na rozvojový program „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“. **Dotace z rozpočtu Olomouckého kraje**, tedy z rozpočtu zřizovatele, v úhrnu tvořily 3 075,30 tis. Kč. Z této částky byl poskytnut příspěvek ve výši 2 379,00 tis. Kč na provoz, dále účelová dotace na odpisy 677,00 tis. Kč a příspěvek na informační technologie ve výši 19,30 tis. Kč, který byl použit na platby internetu. Všechny poskytnuté finanční prostředky byly vyčerpány (viz Tab. č. 3.5) a všechny účelové prostředky byly použity přesně dle jejich přidělení.

3.2.2 Analýza hospodaření v roce 2009

V roce 2009 dosáhla OA Šumperk v **HČ** celkových výnosů ve výši 16 777,67 tis. Kč. Vlastní výnosy ve výši 515,22 tis. Kč byly tvořeny především tržbami za jazykové kurzy a státní jazykové zkoušky pořádané v rámci Jazykové školy a příjmy na školní akce. Ostatní výnosy v celkové výši 440,12 tis. Kč byly tvořeny úroky k běžným účtům ve výši 28,51 tis. Kč, dále čerpáním fondu odměn, investičního a rezervního fondu v souhrnné výši 390,13 tis. Kč, tržbami z prodeje DHM, DNM a materiálu ve výši 0,11 tis. Kč, výnosy z pojistných událostí ve výši 20,47 tis. Kč a jinými ostatními výnosy ve výši 0,90 tis. Kč. Poskytnuté provozní dotace opět reprezentovaly nejvýznamnější část výnosů v HČ, a to téměř 95% jejich celkové výše. Jejich další členění a způsob použití dotačních prostředků bude popsán v dalším textu, viz také Tab. č. 3.8 . Celkové náklady se v HČ rovnaly 16 760,48 tis. Kč, z toho spotřební nákupy tvořily celkem 1 499,55 tis. Kč, jakožto úhrady za energie, učební pomůcky, drobný DM a spotřebu pohonných hmot. Náklady na služby ve výši 1 944,95 tis. Kč tvořily opravy a udržování hrazené z vlastních zdrojů, cestovné, nájemné bez souvisejících služeb, telekomunikace a služby pošt, školení a vzdělávání a věcná reжіe žáků. Mzdové náklady ve výši 12 600,46 tis. Kč tvořily více jak 75% celkových nákladů a zahrnovaly náklady na platy, OPMP, zákonné a ostatní sociální pojištění a ostatní sociální náklady, jako

např. věcná režie zaměstnanců, nákup ochranných pomůcek a odvody do FKSP z přímých nákladů. Odpisy DM byly 680,16 tis. Kč a ostatní náklady 35,36 tis. Kč, v tom mimo jiné výdaje na zákonné a smluvní pojištění.

V rámci **DČ** dosáhly celkové výnosy výše 494,33 tis. Kč, v tom vlastní výnosy za vzdělávací kurzy ve výši 6,75 tis. Kč a výnosy z kopírování, laminování a vazby ve výši 29,45 tis. Kč. Ostatní výnosy ve výši 458,13 tis. Kč tvořily pronájmy tělocvičny a hřiště, podnájmy výukových prostor, učeben a malé tělocvičny a služby spojené s tímto pronájmem. Náklady v DČ souhrnně tvořily 319,04 tis. Kč. Z přibližně 53% byly tvořeny spotřebními nákupy ve výši 169,42 tis. Kč, a to především platbami za energie a materiál. Mezi další položky nákladů patřily úhrady za služby ve výši 52,07 tis. Kč, v tom opravy a udržování, nájemné bez souvisejících služeb, telekomunikační a poštovní služby, dále mzdové náklady ve výši 52,65 tis. Kč, odpisy DM ve výši 40,04 tis. Kč a ostatní náklady ve výši 4,86 tis. Kč.

Tab. č. 3.6 Přehled výnosů, nákladů a VH za rok 2009, v tis. Kč

	Hlavní činnost		Doplňková činnost	
VÝNOSY	Skutečný výnos [v tis. Kč]	Podíl na celkových výnosech [v %]	Skutečný výnos [v tis. Kč]	Podíl na celkových výnosech [v %]
Vlastní výnosy	515,22	3,07	36,20	7,32
Ostatní výnosy	440,12	2,62	458,13	92,68
Provozní dotace	15 822,33	94,31	0,00	0,00
Celkem výnosy	16 777,67	100,00	494,33	100,00
NÁKLADY	Skutečný náklad [v tis. Kč]	Podíl na celkových nákladech [v %]	Skutečný náklad [v tis. Kč]	Podíl na celkových nákladech [v %]
Spotřební nákupy	1 499,55	8,95	169,42	53,10
Služby	1 944,95	11,60	52,07	16,32
Mzdové náklady	12 600,46	75,18	52,65	16,50
Odpisy DM	680,16	4,06	40,04	12,55
Ostatní náklady	35,36	0,21	4,86	1,52
Celkem náklady	16 760,48	100,00	319,04	100,00
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	17,19		175,29	

Zdroj: Interní materiály OA Šumperk. Vlastní zpracování.

Výsledek hospodaření z HČ byl 17,19 tis. Kč a z DČ 175,29 tis. Kč. Celkový zisk za celou organizaci v roce 2009 byl tedy 192,48 tis. Kč a opět se na něm

největší měrou podílel zisk vytvořený doplňkovou činností, ve které byly nejvýznamnější výnosy z pronájmu nebytových prostor pro VŠB-TU Ostrava. Výše popsaná fakta jsou přehledně uspořádána v Tab. č. 3.6, ve které jsou výnosy a náklady rozděleny podle činnosti, v níž byly vytvořeny. Dále je procentuálně vyjádřeno, jakou měrou se jednotlivé druhy výnosů či nákladů podílely na celkových dosažených hodnotách.

Součástí hospodaření školy jsou i **peněžní fondy**. V roce 2009 spravovala OA Šumperk 4 fondy - fond odměn, FKSP, rezervní fond a investiční fond. Jejich stav, výši tvorby a čerpání sumarizuje Tab. č. 3.7.

Tab. č. 3.7 Přehled účetního stavu fondů v roce 2009, v tis. Kč

	Stav k 1.1.2009	Tvorba		Čerpání	Stav k 31.12.2009
		příděl ze zlepšeného VH	jiné zdroje		
Fond odměn	80,88	10,00	0,00	7,00	83,88
FKSP	19,43	0,00	181,39	164,02	36,80
Fond rezervní	120,36	102,17	139,71	182,79	179,45
Investiční fond	1 072,82	0,00	720,20	1 482,34	310,68
CELKEM	1 293,49	112,17	1 041,30	1 836,15	610,81

Zdroj: Interní informace. Vlastní zpracování.

Fond odměn byl tvořen přídělem ze zlepšeného VH roku 2008 ve výši 10,00 tis. Kč a v průběhu roku z něj byla čerpána částka 7,00 tis. Kč na odměny. Použití těchto prostředků bylo proúčtováno do výnosů. Do **FKSP** byl vložen základní příděl ve výši 181,39 tis. Kč. Prostředky fondu byly použity v podobě příspěvku na provoz zařízení sloužícímu kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců ve výši 1,02 tis. Kč, 43,52 tis. Kč jako příspěvek na závodní stravování zaměstnanců, 100,31 tis. Kč příspěvek na rekreaci, 7,17 tis. Kč příspěvek zaměstnancům na kulturu, sport a tělovýchovu a 12,00 tis. Kč bylo čerpáno na dary při výročích. **Rezervní fond** byl v roce 2009 tvořen jednak přídělem ze zlepšeného VH ve výši 102,17 tis. Kč a také peněžními dary ve výši 139,71 tis. Kč. Prostředky fondu byly čerpány v celkové výši 182,79 tis. Kč, v tom použití prostředků finančních darů ve výši 139,71 tis. Kč a 43,08 tis. Kč bylo využito k dalšímu rozvoji činnosti ve formě cestovních náhrad, nákupu učebních pomůcek a jízdného žákům na soutěže. Zdrojem **investičního fondu** byly

odpisy DM v celkové výši 720,20 tis. Kč, z toho 680,17 tis. Kč v rámci HČ a 40,03 tis. Kč v rámci DČ. Čerpání fondu představoval odvod zřizovateli z příspěvku na odpisy ve výši 560,94 tis. Kč, dalších 521,06 tis. Kč bylo čerpáno na pořízení dlouhodobého majetku, 200,34 tis. Kč bylo použito na opravy a údržbu nemovitého majetku, konkrétně na opravu podlahy v tělocvičně a na hřišti, a dalších 200,00 tis. Kč představoval povinný odvod zřizovateli.

Hospodaření s dotačními prostředky je důležitou součástí rozpočtu školy. V roce 2009 přijala OA Šumperk na dotacích a příspěvcích celkovou částku 15 822,33 tis. Kč. Tabulka č. 3.8 podává souhrnné informace o přijatých dotačních prostředcích, podle toho z jakého zdroje byly tyto prostředky poskytnuty.

Tab. č. 3.8 Přijaté dotace či příspěvky v roce 2009, v tis. Kč

	Poskytnutá částka	Vyčerpaná částka
Účelové dotace z MŠMT	12 655,90	12 655,89
<i>v tom: na přímé výdaje na vzdělávání</i>	12 068,90	12 068,90
<i>dotace na rozvojový program č. 1 - neinv.</i>	525,00	525,00
<i>dotace na rozvojový program č. 2 - neinv.</i>	62,00	61,99
Dotace z rozpočtu Olomouckého kraje	3 166,44	3 166,44
<i>v tom: provozní příspěvky</i>	2 477,00	2 477,00
<i>neinvestiční příspěvky - odpisy</i>	679,44	679,44
<i>příspěvek na IT</i>	10,00	10,00
Přijaté dotace celkem	15 822,33	

Zdroj: Interní materiály OA Šumperk. Vlastní zpracování.

Z **MŠMT** byly poskytnuty **účelové dotace** ve výši 12 655,90 tis. Kč, z toho na přímé výdaje na vzdělávání byla určena částka 12 068,90 tis. Kč, která zahrnovala příspěvek na platy 8 553,00 tis. Kč, OON 192,00 tis. Kč, pojistné 3 100,00 tis. Kč a ONIV 223,90 tis. Kč na nákup a upgrade učebních pomůcek, cestovné, školení zaměstnanců, pořízení výukových softwarů, zákonné úrazové pojištění zaměstnanců, úhradu věcné režie zaměstnanců, nákup ochranných pracovních pomůcek a náhrady mezd při nemoci. Další součástí účelových dotací byla dotace na rozvojový program „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“ ve výši 525,00 tis. Kč a dotace na rozvojový program „Posílení úrovně

odměňování nepedagogických pracovníků“ ve výši 62,00 tis. Kč, která nebyla zcela vyčerpána z důvodu obdržení vyšší částky na odvody. Tato nevyčerpaná částka však byla zanedbatelné výše. Všechny ostatní finanční prostředky byly vyčerpány a účelové prostředky byly použity v souladu s jejich přidělením. Celkové **příspěvky z rozpočtu Olomouckého kraje** byly poskytnuty ve výši 3 166,44 tis. Kč. V tom příspěvek na provoz 2 477,00 tis. Kč, neinvestiční příspěvek na odpisy 679,44 tis. Kč a příspěvek na podporu rozvoje informačních a komunikačních technologií ve výši 10,00 tis. Kč.

3.2.3 Analýza hospodaření v roce 2010

Za rok 2010 vykázala OA Šumperk v rámci **HČ** výnosy v celkové výši 15 439,00 tis. Kč. Z toho vlastní výnosy byly ve výši 623,00 tis. Kč a zahrnovaly tržby za jazykové kurzy 123,00 tis. Kč a příjmy od žáků na školní akce 500,00 tis. Kč. Ostatní výnosy ve výši 145,00 tis. Kč byly tvořeny úroky k běžným účtům ve výši 16,00 tis. Kč, dále čerpáním rezervního fondu a fondu odměn ve výši 86,00 tis. Kč a ostatními výnosy z činnosti ve výši 43,00 tis. Kč, kam mimo jiné patřily výnosy z pojistných událostí. Největší část výnosů pak tvořily přijaté provozní dotace v celkové výši 14 671,00 tis. Kč, které jsou popisovány v dalším textu, viz také Tab. č. 3.11. Celkové náklady v HČ byly 15 435,00 tis. Kč, z toho spotřební nákupy ve výši 1 229,00 tis. Kč byly tvořeny výdaji na učebnice a učební pomůcky, drobný DM a spotřebu pohonných hmot. Nákladová položka služeb v celkové výši 1 739,00 tis. Kč zahrnovala opravy a udržování hrazené z vlastních zdrojů ve výši 92,00 tis. Kč, dále cestovné 66,00 tis. Kč a platby ostatních služeb ve výši 1 581,00 tis. Kč, do kterých lze zařadit zejména nájemné bez souvisejících služeb, školení a vzdělávání, telekomunikační a poštovní služby a věcnou režii žáků. Mzdové náklady ve výši 11 812,00 tis. Kč tvořily přibližně 76% celkových nákladů a zahrnovaly zejména výdaje na platy, OPSP, zákonné sociální a jiné sociální pojištění, věcnou režii zaměstnanců, nákup ochranných pomůcek a odvody do FKSP. Ostatní náklady byly ve výši 23,00 tis. Kč a zahrnovaly v sobě částku finančních nákladů 16,00 tis. Kč. Odpisy DM dosáhly v roce 2010 hodnoty 632,00 tis. Kč.

Výnosy v **DČ** dosáhly celkové výše 488,00 tis. Kč. Nejvýznamnější položkou výnosů byly vlastní výnosy ve výši 487,00 tis. Kč zahrnující úhrady za kopírování,

laminování a vazby ve výši 26,00 tis. Kč a příjmy z podnájmů výukových prostor, učeben a malé tělocvičny a pronájmů tělocvičny a hřiště ve výši 461,00 tis. Kč. Ostatní výnosy ve výši 1,00 tis. Kč se na celkových výnosech organizace podílely jen zanedbatelnou měrou. Celkové náklady dosáhly výše 349,00 tis. Kč a z více jak 45% byly tvořeny spotřebními nákupy ve výši 160,00 tis. Kč, v tom výdaje za materiál a platby el. energie a plynu. Náklady na služby ve výši 99,00 tis. Kč zahrnovaly opravy a udržování hrazené z vlastních zdrojů ve výši 60,00 tis. Kč a výdaje na ostatní služby ve výši 39,00 tis. Kč. Další skupinou nákladů byly náklady na mzdy ve výši 53,00 tis. Kč a odpisy DM ve výši 37,00 tis. Kč. Žádné další nákladové položky pro DČ vykázány nebyly.

OA Šumperk dosáhla v roce 2010 v rámci HČ vyrovnaného **výsledku hospodaření** ve výši 4,00 tis. Kč, na kterém se podílely obě součásti školy. Výsledek hospodaření dosažený v DČ byl ve výši 139,00 tis. Kč. Celkově kladný výsledek hospodaření celé organizace tedy dosáhl výše 143,00 tis. Kč, a to opět především díky příjmům z DČ. Kompletní přehled položek výnosů a nákladů v jednotlivých činnostech viz Tab. č. 3.9 .

Tab. č. 3.9 Přehled výnosů, nákladů a VH za rok 2010, v tis. Kč

Hlavní činnost			Doplňková činnost	
VÝNOSY	Skutečný výnos [v tis. Kč]	Podíl na celkových výnosech [v %]	Skutečný výnos [v tis. Kč]	Podíl na celkových výnosech [v %]
Vlastní výnosy	623,00	4,04	487,00	99,80
Ostatní výnosy	145,00	0,94	1,00	0,20
Provozní dotace	14 671,00	95,03	0,00	0,00
Celkem výnosy	15 439,00	100,00	488,00	100,00
NÁKLADY	Skutečný náklad [v tis. Kč]	Podíl na celkových nákladech [v %]	Skutečný náklad [v tis. Kč]	Podíl na celkových nákladech [v %]
Spotřební nákupy	1 229,00	7,96	160,00	45,85
Služby	1 739,00	11,27	99,00	28,37
Mzdové náklady	11 812,00	76,53	53,00	15,19
Odpisy DM	632,00	4,09	37,00	10,60
Ostatní náklady	23,00	0,15	0,00	0,00
Celkem náklady	15 435,00	100,00	349,00	100,00
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	4,00		139,00	

Zdroj: Interní materiály OA Šumperk. Vlastní zpracování.

Součástí hospodaření jsou i **peněžní fondy**. V roce 2010 OA Šumperk hospodařila se čtyřmi základními fondy, mezi které patří fond odměn, FKSP, rezervní fond a investiční fond. Jejich stav ukazuje Tab. č. 3.10 a v dalším textu je uveden popis způsobu čerpání těchto fondů.

Tab. č. 3.10 Přehled účetního stavu fondů v roce 2010, v tis. Kč

	Stav k 1.1.2010	Tvorba		Čerpání	Stav k 31.12.2010
		příděl ze zlepšeného VH	jiné zdroje		
Fond odměn	83,88	10,00	0,00	9,40	84,48
FKSP	36,80	0,00	169,45	152,69	53,56
Fond rezervní	179,45	182,48	56,66	76,66	341,93
Investiční fond	310,68	0,00	668,86	554,08	425,46
CELKEM	610,81	192,48	894,97	792,83	905,43

Zdroj: Interní informace. Vlastní zpracování.

Fond odměn byl tvořen přídělem z hospodářského výsledku ve výši 10,00 tis. Kč a v průběhu roku 2010 z něj byla čerpána částka 9,40 tis. Kč na odměny. Použití těchto prostředků bylo proúčtováno do výnosů. Do **FKSP** byl vložen základní příděl ve výši 169,45 tis. Kč. Prostředky fondu byly čerpány ve formě příspěvku na závodní stravování zaměstnancům ve výši 39,74 tis. Kč, dále jako příspěvek na rekreace 97,55 tis. Kč, příspěvek zaměstnancům na kulturu, tělovýchovu a sport 11,40 tis. Kč a částka 4,00 tis. Kč byla čerpána na dary při výročích. **Rezervní fond** byl tvořen jednak přídělem ze zlepšeného VH roku 2009 ve výši 182,48 tis. Kč a jednak peněžním darem od Nadačního fondu ve výši 56,66 tis. Kč. Z té části fondu tvořené ze zlepšeného VH bylo čerpáno 20,00 tis. Kč na rozvoj činnosti školy a z části tvořené z ostatních titulů byly čerpány dary ve výši 56,66 tis. Kč na pokrytí cestovních náhrad, učebních pomůcek, jízdného žákům na soutěže a příspěvky žákům na školní akce, např. lyžařský výcvik, sportovní kurz, zájezd nejlepších žáků. Zdrojem **investičního fondu** byly v roce 2010 odpisy DM v celkové výši 668,86 tis. Kč, v tom 631,78 tis. Kč z HČ a 37,08 tis. Kč z DČ. Čerpání fondu tvořil odvod zřizovateli z příspěvku na odpisy ve výši 469,00 tis. Kč a nákup DM ve výši 85,08 tis. Kč, konkrétně pořízení vstupního systému.

Přijaté dotační prostředky tvořily podstatnou část výnosů. OA Šumperk přijala v roce 2010 provozní dotace v celkové výši 14 671,00 tis. Kč. Základní přehled přijatých dotací či příspěvků podává Tab. č. 3.11 .

Tab. č. 3.11 Přijaté dotace či příspěvky v roce 2010, v tis. Kč

	Poskytnutá částka	Vyčerpaná částka
Účelové dotace z MŠMT	11 715,00	11 715,00
<i>v tom: na přímé výdaje na vzdělávání</i>	11 701,00	11 701,00
<i>pokusné ověřování maturitní zkoušky</i>	14,00	14,00
Dotace z rozpočtu Olomouckého kraje	2 945,00	2 945,00
<i>v tom: provozní příspěvky</i>	2 320,00	2 320,00
<i>neinvestiční příspěvky - odpisy</i>	625,00	625,00
Grant Města Šumperk	11,00	11,00
Přijaté dotace celkem	14 671,00	

Zdroj: Interní materiály OA Šumperk. Vlastní zpracování.

Účelové dotace z MŠMT byly poskytnuty v celkové výši 11 715,00 tis. Kč. Na přímé výdaje na vzdělávání bylo z této částky určeno 11 701,00 tis. Kč, v tom 8 378,00 tis. Kč na platy, 141,00 tis. Kč na OON, 3 038,00 tis. Kč na pojistné a 144,00 tis. Kč na ONIV, např. na nákup učebních pomůcek, cestovné, školení zaměstnanců, zákonné úrazové pojištění zaměstnanců, úhrada věcné režie zaměstnanců, nákup ochranných pracovních pomůcek a náhrada mezd při nemoci. Dalším příjmem z rozpočtu MŠMT byla dotace na pokusné ověřování nové formy a organizace ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou ve výši 14,00 tis. Kč a byla použita k úhradě nenárokových složek platů pedagogických pracovníků. **Dotace z rozpočtu Olomouckého kraje** tvořily celkově 2 945,00 tis. Kč, z toho 2 320,00 tis. Kč bylo určeno na provoz a 625,00 tis. Kč byla účelová dotace na odpisy. Dalším poskytovatelem dotací byl v roce 2010 **MÚ Šumperk**, od kterého OA Šumperk přijala příspěvek ve výši 11,00 tis. Kč na seznamovací kurz žáků 1. ročníků určený na ubytování.

3.2.4 Analýza hospodaření v roce 2011

V roce 2011 dosáhla OA Šumperk v **HČ** celkových výnosů 15 223,66 tis. Kč, z toho vlastní výnosy tvořily 696,74 tis. Kč a zahrnovaly výnosy z prodeje služeb za jazykové kurzy ve výši 108,62 tis. Kč a příjmy od žáků na školní akce ve výši 588,12 tis. Kč. Další položkou výnosů byly ostatní výnosy v celkové výši 634,23 tis. Kč, v tom čerpání rezervního fondu a fondu odměn ve výši 82,85 tis. Kč, úroky k běžným účtům 10,44 tis. Kč a ostatní výnosy z činnosti 540,94 tis. Kč. Přijaté provozní dotace ve výši 13 892,69 tis. Kč opět tvořily více jak 90% podíl celkových výnosů a jejich problematika bude řešena samostatně v dalším textu. Náklady v rámci HČ dosáhly celkové výše 15 218,76 tis. Kč. Spotřební nákupy ve výši 1 147,69 tis. Kč byly tvořeny nákupy učebnic, učebních pomůcek, drobného DM, spotřebou pohonných hmot, el. energie a plynu. Další položkou nákladů byly služby ve výši 1 872,06 tis. Kč, v tom opravy a udržování hrazené z vlastních zdrojů 213,85 tis. Kč, cestovné 70,58 tis. Kč a ostatní služby 1 587,63 tis. Kč, např. nájemné bez souvisejících služeb, služby pošt, telekomunikace (mobilní telefony a pevné linky), školení a vzdělávání. Mzdové náklady ve výši 11 584,72 tis. Kč zahrnovaly platy, OON, zákonné a jiné sociální pojištění, výdaje na ochranné pomůcky a odvody do FKSP z přímých nákladů. Ostatní náklady byly ve výši 12,43 tis. Kč, v tom finanční náklady 11,56 tis. Kč a ostatní výdaje 0,87 tis. Kč, jako např. výlohy na zákonné a smluvní pojištění. Poslední položku nákladů v HČ představovaly odpisy DM ve výši 601,86 tis. Kč.

V rámci **DČ** bylo dosaženo celkových výnosů 501,47 tis. Kč. Vlastní výnosy ve výši 501,11 tis. Kč tvořily nejpodstatnější část všech výnosů a byly tvořeny příjmy z kopírování, laminování a vazeb ve výši 15,49 tis. Kč a tržbami z pronájmů a podnájmů ve výši 485,62 tis. Kč. Předmět pronájmů byla tělocvična a hřiště a do podnájmů spadaly výukové prostory, učebny a malá tělocvična. Ostatní výnosy byly tvořeny zanedbatelnou částkou ve výši 0,36 tis. Kč. Celkové náklady v DČ dosáhly výše 372,25 tis. Kč a z největší části byly tvořeny spotřebními nákupy ve výši 156,28 tis. Kč, které zahrnovaly spotřebu materiálu ve výši 14,66 tis. Kč a spotřebu el. energie a plynu ve výši 141,62 tis. Kč. Náklady na služby ve výši 107,02 tis. Kč se skládaly z výdajů na opravy a udržování a ostatních služeb jako například nájemné bez souvisejících služeb, služby pošt a telekomunikace. Mzdové náklady ve výši 51,37 tis. Kč byly tvořeny platy, OPPP a zákonným sociální a jiným pojištěním

a ostatními sociálními náklady. Mezi poslední skupiny nákladů patřily odpisy DM ve výši 57,32 tis. Kč a ostatní náklady ve výši 0,26 tis. Kč, které zahrnovaly finanční náklady.

Výsledek hospodaření v roce 2011 dosažený v HČ ve výši 4,90 tis. Kč společně s výsledkem hospodaření v DČ ve výši 129,22 tis. Kč tvořil kladný výsledek hospodaření organizace ve výši 134,12 tis. Kč. Na tomto kladném výsledku se opět nejvíce posílel zisk vytvořený v DČ, ve kterém byly nejvýznamnější příjmy z pronájmů. Výše uvedené informace shrnuje Tab. č. 3.12, kde jsou přehledně uspořádány jednotlivé skupiny výnosů, nákladů a konečný VH podle činnosti, ve které byly vytvořeny.

Tab. č. 3.12 Přehled výnosů, nákladů a VH za rok 2011, v tis. Kč

	Hlavní činnost		Doplňková činnost	
VÝNOSY	Skutečný výnos [v tis. Kč]	Podíl na celkových výnosech [v %]	Skutečný výnos [v tis. Kč]	Podíl na celkových výnosech [v %]
Vlastní výnosy	696,74	4,58	501,11	99,93
Ostatní výnosy	634,23	4,17	0,36	0,07
Provozní dotace	13 892,69	91,26	0,00	0,00
Celkem výnosy	15 223,66	100,00	501,47	100,00
NÁKLADY	Skutečný náklad [v tis. Kč]	Podíl na celkových nákladech [v %]	Skutečný náklad [v tis. Kč]	Podíl na celkových nákladech [v %]
Spotřební nákupy	1 147,69	7,54	156,28	41,98
Služby	1 872,06	12,30	107,02	28,75
Mzdové náklady	11 584,72	76,12	51,37	13,80
Odpisy DM	601,86	3,95	57,32	15,40
Ostatní náklady	12,43	0,08	0,26	0,07
Celkem náklady	15 218,76	100,00	372,25	100,00
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	4,90		129,22	

Zdroj: Interní materiály OA Šumperk. Vlastní zpracování.

V roce 2011 hospodařila OA Šumperk se 4 základními **peněžními fondy**, tj. fondem odměn, FKSP, rezervním fondem a investičním fondem. Souhrnné informace o jejich stavu a tvorbě jsou přehledně uspořádány v Tab. č. 3.13.

Tab. č. 3.13 Přehled účetního stavu fondů v roce 2011, v tis. Kč

	Stav k 1.1.2011	Tvorba		Čerpání	Stav k 31.12.2011
		příděl ze zlepšeného VH	jiné zdroje		
Fond odměn	84,48	13,00	0,00	7,00	90,48
FKSP	53,56	0,00	80,57	96,56	37,57
Fond rezervní	341,93	130,00	65,60	75,85	461,68
Investiční fond	425,46	0,00	659,18	595,83	488,81
CELKEM	905,43	143,00	805,35	775,24	1 078,54

Zdroj: Interní materiály OA Šumperk. Vlastní zpracování.

Do **fondů odměn** byl vložen příděl ze zlepšeného VH roku 2010 ve výši 13,00 tis. Kč a v průběhu roku 2011 z něj byly čerpány prostředky ve výši 7,00 tis. Kč, které byly použity na odměny a jejich čerpání bylo proúčtováno do výnosů. **FKSP** byl tvořen základním přídělem z ročního objemu výdajů na platy ve výši 80,57 tis. Kč. Prostředky fondu byly čerpány ve formě příspěvku na závodní stravování zaměstnancům ve výši 43,72 tis. Kč, dále jako příspěvek na rekreace ve výši 42,74 tis. Kč, příspěvek zaměstnancům na kulturu, tělovýchovu a sport ve výši 1,10 tis. Kč a 9,00 tis. Kč bylo čerpáno na dary při výročích. **Rezervní fond** byl tvořen jednak přídělem ze zlepšeného VH ve výši 130,00 tis. Kč a jednak peněžním darem od Nadačního fondu ve výši 65,60 tis. Kč. Z té části fondu tvořené ze zlepšeného VH bylo čerpáno 10,25 tis. Kč na rozvoj činnosti školy a z části tvořené z ostatních titulů byly čerpány dary ve výši 65,60 tis. Kč na pokrytí cestovních náhrad, testování žáků v rámci SCIO, jízdného žákům na soutěže a příspěvky žákům na školní akce, např. lyžařský výcvik, sportovní kurzy, zájezd nejlepších žáků. Použití prostředků rezervního fondu bylo proúčtováno do výnosů. **Investiční fond** byl tvořen odpisy DM v celkové výši 659,18 tis. Kč, v tom část odpisů patřící do HČ ve výši 601,86 tis. Kč a do DČ ve výši 57,32 tis. Kč. Čerpání fondu tvořil odvod zřizovateli z příspěvku na odpisy ve výši 451,00 tis. Kč a pořízení DM ve výši 144,83 tis. Kč, konkrétně pořízení telefonní ústředny a mycího stroje.

Hospodaření s dotačními prostředky je důležitou součástí rozpočtu školy. V roce 2011 přijala OA Šumperk dotace a příspěvky v celkové výši 13 892,69 tis. Kč, kompletní přehled viz Tab. č. 3.14. **Účelové dotace z MŠMT** byly poskytnuty v celkové výši 10 970,86 tis. Kč. Na přímé výdaje na vzdělávání bylo z této částky

určeno 10 624,60 tis. Kč, v tom 7 677,00 tis. Kč na platy, 75,00 tis. Kč na OON, 2 712,00 tis. Kč na pojistné a 160,60 tis. Kč na ONIV, např. na nákup učebních pomůcek, cestovné, školení zaměstnanců, nepojmenované smlouvy u maturit, zákonné úrazové pojištění zaměstnanců, nákup ochranných pracovních pomůcek a náhrada mezd při nemoci. Mezi další účelové dotace patřila dotace na rozvojový program „Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků“ ve výši 337,50 tis. Kč a dotace na rozvojový program „Kompenzace výdajů na společnou část maturity“ ve výši 8,76 tis. Kč, která byla využita na vzdělávání pedagogických pracovníků. Všechny poskytnuté finanční prostředky byly vyčerpány a účelové prostředky byly použity v souladu s jejich přidělením. **Dotace z rozpočtu Olomouckého kraje** tvořily celkově 2 914,83 tis. Kč, z toho 2 313,83 tis. Kč bylo určeno na provozní výdaje a 601,00 tis. Kč byla účelová dotace na odpisy. V roce 2011 byl škole poskytnut **grant od Města Šumperk** ve výši 7,00 tis. Kč, který byl určen na ubytování žáků při realizaci školní akce GO 2011. Tyto přijaté finanční prostředky byly plně vyčerpány v souladu se smlouvou.

Tab. č. 3.14 Přijaté dotace či příspěvky v roce 2011, v tis. Kč

	Poskytnutá částka	Vyčerpaná částka
Účelové dotace z MŠMT	10 970,86	10 970,86
<i>v tom: na přímé výdaje na vzdělávání</i>	10 624,60	10 624,60
<i>rozvojový program č. 1</i>	337,50	337,50
<i>rozvojový program č. 2</i>	8,76	8,76
Dotace z rozpočtu Olomouckého kraje	2 914,83	2 914,83
<i>v tom: provozní příspěvky</i>	2 313,83	2 313,83
<i>neinvestiční příspěvky - odpisy</i>	601,00	601,00
Grant Města Šumperk	7,00	7,00
Přijaté dotace celkem	13 892,69	

Zdroj: Interní materiály OA Šumperk. Vlastní zpracování.

3.2.5 Analýza hospodaření v roce 2012

OA Šumperk vykázala v roce 2012 v **HČ** výnosy v celkové výši 15 954,08 tis. Kč. Skupina vlastních výnosů ve výši 525,91 tis. Kč byla tvořena tržbami za jazykové kurzy ve výši 125,13 tis. Kč pořádané v rámci Jazykové školy a příjmy od žáků na školní akce ve výši 400,78 tis. Kč. Ostatní výnosy tvořily souhrnně 1 048,66 tis. Kč, v tom finanční výnosy ve formě úroků k běžným účtům 9,37 tis. Kč, čerpání rezervního fondu a fondu odměn 201,09 tis. Kč, ostatní výnosy z činnosti 838,01 tis. Kč, a to za vyhotovení druhopisů vysvědčení, zaokrouhlení při školních akcích, projekt Ekonom, a ostatní výnosy ve výši 0,19 tis. Kč. Největší část výnosů tvořily přijaté provozní dotace ve výši 14 379,51 tis. Kč. Jejich členění a způsob použití je popisován v dalším textu, viz také Tab. č. 3.17. Náklady dosáhly v rámci HČ celkové výše 15 936,76 tis. Kč. V tom spotřební nákupy ve výši 1 123,39 tis. Kč zahrnovaly platby materiálu a energií, např. pohonné hmoty, drobný majetek, plyn, el. energie, vodné a stočné. Náklady na služby v celkové výši 1 789,14 tis. Kč byly tvořeny výdaji na opravy a udržování ve výši 178,16 tis. Kč, dále výdaji na cestovné 70,16 tis. Kč a ostatním službami ve výši 1 540,82 tis. Kč, do kterých lze zařadit nájemné bez souvisejících služeb, služby pošt, telekomunikace (mobilní telefony, pevné linky, internet), platby za licence softwaru a ostatní služby, jako např. úklid tělocvičny, svoz odpadu, poradenské a konzultační služby, zpracování mezd, inzerce, servisní činnost, úklid oken a podobně. Mzdové náklady dosáhly výše 11 707,73 tis. Kč a zahrnovaly výdaje na platy, náhrady mzdy za dočasnou pracovní neschopnost, OPPP, zákonné sociální a jiné sociální pojištění, věcná režie zaměstnanců, ochranné pomůcky, odvody do FKSP a školení. Mezi poslední nákladové položky patřily odpisy DM ve výši 575,03 tis. Kč a ostatní náklady ve výši 741,47 tis. Kč, kam lze zařadit výdaje na zákonné a smluvní pojištění či náklady z drobného DM.

V rámci **DČ** bylo dosaženo celkových výnosů 487,70 tis. Kč. Více jak 99% podíl celkových výnosů tvořily vlastní výnosy, které se skládaly z výnosů z prodeje služeb ve výši 10,26 tis. Kč za kopírovací práce, laminování a vazby a z výnosů z pronájmu ve výši 477,11 tis. Kč, kam spadaly pronájmy tělocvičny a hřiště a podnájmy výukových prostor, učeben a malé tělocvičny. Ostatní výnosy ve výši 0,33 tis. Kč zahrnovaly finanční úroky a tvořily pouze zanedbatelnou část výnosů. Celkové náklady se pohybovaly ve výši 364,06 tis. Kč a z největší části byly tvořeny spotřebními nákupy v celkové výši 184,32 tis. Kč, v tom spotřeba materiálu a energií.

Náklady na služby ve výši 96,02 tis. Kč zahrnovaly opravy a udržování, cestovné a ostatní služby jako např. nájemné bez souvisejících služeb, služby pošt a telekomunikace (mobilní telefony a internet). Mzdové náklady ve výši 32,40 tis. Kč byly tvořeny výdaji na platy, OPPP, zákonným a jiným sociálním pojištěním a jinými sociálními náklady. Poslední položkou nákladů v DČ byly odpisy DM ve výši 51,32 tis. Kč.

V roce 2012 dosáhla OA Šumperk v HČ kladného **výsledku hospodaření** ve výši 17,32 tis. Kč, na kterém se podílely obě součásti školy. Výsledek hospodaření v DČ byl také kladný a to ve výši 123,64 tis. Kč, z čehož vyplývá, že DČ je důležitým zdrojem financování. DČ se skládá z několika složek, avšak na kladném VH se největší mírou podílely podnájemy nebytových prostor. Vše výše uvedené je shrnuto do Tab. č. 3.15, kde jsou jednotlivé výnosové a nákladové položky členěny dle toho, v jaké činnosti vznikly.

Tab. č. 3.15 Přehled výnosů, nákladů a VH za rok 2012, v tis. Kč

Hlavní činnost			Doplňková činnost	
VÝNOSY	Skutečný výnos [v tis. Kč]	Podíl na celkových výnosech [v %]	Skutečný výnos [v tis. Kč]	Podíl na celkových výnosech [v %]
Vlastní výnosy	525,91	3,30	487,37	99,93
Ostatní výnosy	1 048,66	6,57	0,33	0,07
Provozní dotace	14 379,51	90,13	0,00	0,00
Celkem výnosy	15 954,08	100,00	487,70	100,00
NÁKLADY	Skutečný náklad [v tis. Kč]	Podíl na celkových nákladech [v %]	Skutečný náklad [v tis. Kč]	Podíl na celkových nákladech [v %]
Spotřební nákupy	1 123,39	7,05	184,32	50,63
Služby	1 789,14	11,23	96,02	26,37
Mzdové náklady	11 707,73	73,46	32,40	8,90
Odpisy DM	575,03	3,61	51,32	14,10
Ostatní náklady	741,47	4,65	0,00	0,00
Celkem náklady	15 936,76	100,00	364,06	100,00
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	17,32		123,64	

Zdroj: Interní materiály OA Šumperk. Vlastní zpracování.

Součástí hospodaření OA Šumperk jsou i **peněžní fondy**. V roce 2012 škola spravovala čtyři základní fondy, tj. fond odměn, FKSP, rezervní fond a investiční

fond. Informace stavu prostředků na těchto fondech a zároveň o jejich tvorbě a čerpání obsahuje Tab. č. 3.16.

Tab. č. 3.16 Přehled účetního stavu fondů v roce 2012, v tis. Kč

	Stav k 1.1.2012	Tvorba		Čerpání	Stav k 31.12.2012
		příděl ze zlepšeného VH	jiné zdroje		
Fond odměn	90,48	13,00	0,00	7,00	96,48
FKSP	37,57	0,00	79,61	89,15	28,03
Fond rezervní	461,68	121,12	89,36	194,09	478,07
Investiční fond	488,81	0,00	626,36	600,01	515,16
CELKEM	1 078,54	134,12	795,33	890,25	1 117,74

Zdroj: Interní materiály OA Šumperk. Vlastní zpracování.

Fond odměn byl tvořen přidělem ze zlepšeného VH ve výši 13,00 tis. Kč a v průběhu roku z něj byly čerpány prostředky ve výši 7,00 tis. Kč na odměny zaměstnancům. Použití těchto prostředků bylo proúčtováno do výnosů. Do **FKSP** byl vložen základní příděl ve výši 79,61 tis. Kč. Jeho prostředky byly použity ve formě příspěvku na závodní stravování zaměstnanců ve výši 40,61 tis. Kč, dále jako příspěvek na rekreaci 28,00 tis. Kč, příspěvek na zaměstnancům na kulturu, tělovýchovu a sport 11,54 tis. Kč a dary při výročích ve výši 9,00 tis. Kč. Zdrojem **rezervního fondu** byl jednak příděl ze zlepšeného VH ve výši 121,12 tis. Kč a jednak peněžní dar od Nadačního fondu ve výši 52,27 tis. Kč a také nedočerpané prostředky dotace na projekt Šablony v rámci OP VK ve výši 37,09 tis. Kč. Z té části fondu tvořené ze zlepšeného VH bylo čerpáno 141,82 tis. Kč na rozvoj činnosti školy, konkrétně malování školy, nákup drobného majetku a licence softwaru. Z části tvořené z ostatních titulů byly čerpány dary ve výši 52,27 tis. Kč na pokrytí cestovních náhrad, jízdného žákům na soutěže a příspěvky žákům na školní akce, např. lyžařský výcvik, sportovní kurzy, zájezd nejlepších žáků a výměnný pobyt se žáky a učiteli SRN. Použití prostředků rezervního fondu bylo proúčtováno do výnosů. **Investiční fond** byl tvořen přidělem ve výši dosažených odpisů, tj. 626,36 tis. Kč, což je celková hodnota odpisů z hlavní i doplňkové činnosti. Čerpání fondu představoval odvod zřizovateli z hodnoty odpisů ve výši 433,00 tis. Kč a pořízení DM ve výši 167,01 tis. Kč, konkrétně serverového setu.

Přijaté dotace tvořily podstatnou část výnosů organizace. V roce 2012 OA Šumperk přijala dotace v celkové výši 14 379,51 tis. Kč. Přehled o jejich výši, účelu jejich poskytnutí a subjektu, který dotaci poskytl podává Tab. č. 3.17.

Tab. č. 3.17 Přijaté dotace či příspěvky v roce 2012, v tis. Kč

	Poskytnutá částka	Vyčerpaná částka
Účelové dotace z MŠMT	10 809,21	10 809,21
<i>v tom: na přímé výdaje na vzdělávání</i>	10 805,80	10 805,80
<i>dotace na rozvojový program</i>	3,41	3,41
Dotace z rozpočtu Olomouckého kraje	2 883,00	2 883,00
<i>v tom: provozní příspěvky</i>	2 309,00	2 309,00
<i>neinvestiční příspěvky - odpisy</i>	574,00	574,00
Dotace na projekty	619,39	582,30
<i>v tom: OP VK - EU peníze středním školám</i>	619,39	582,30
Dotace od jiných poskytovatelů	105,00	105,00
<i>v tom: grant Města Šumperk</i>	7,00	7,00
<i>Česko-německý fond budoucnosti</i>	98,00	98,00
Přijaté dotace celkem	14 379,51	

Zdroj: Interní materiály OA Šumperk. Vlastní zpracování.

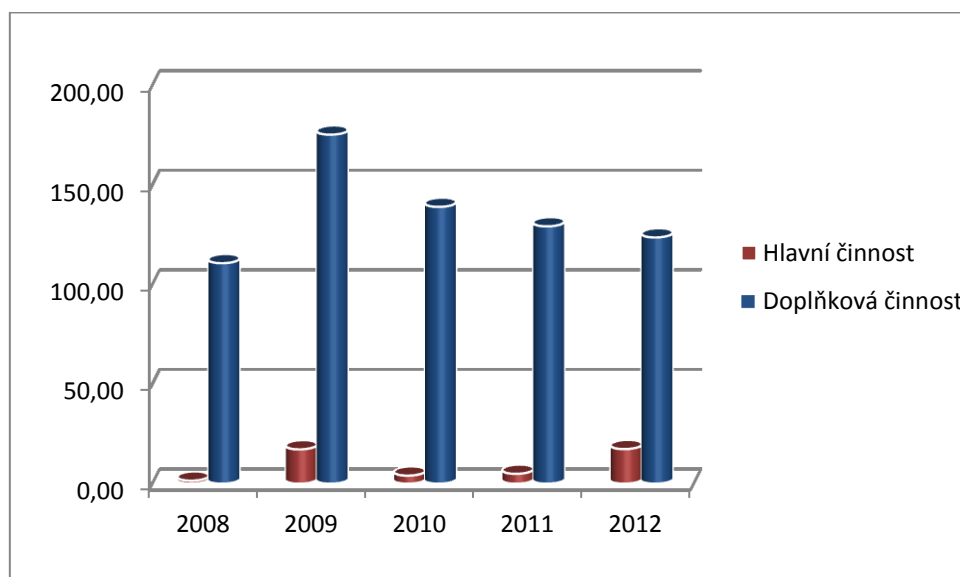
Účelové dotace z MŠMT v celkové výši 10 809,21 tis. Kč zahrnovaly dotaci na přímé výdaje na vzdělávání ve výši 10 805,80 tis. Kč, z toho 7 872,00 tis. Kč bylo použito na platy, 58,00 tis. Kč na OON, 2 775,00 tis. Kč na pojistné a 100,80 na ONIV jako např. nákup učebních pomůcek, cestovné, školení zaměstnanců, nákup ochranných pomůcek, náhrada mezd při nemoci, nepojmenované smlouvy u maturit apod. . Dalších 3,41 tis. Kč bylo čerpáno v souladu se žádostí na odměnu učitelce, která se podílela na úspěchu žákyně OA Šumperk v soutěži v grafických disciplínách nad rámec svého pracovního úvazku. **Dotace z rozpočtu Olomouckého kraje** byly poskytnuty ve výši 2 883,00 tis. Kč, v tom příspěvek na zajištění provozu školy 2 309,00 tis. Kč a neinvestiční příspěvek na pokrytí odpisů 574,00 tis. Kč. V roce 2012 přijala škola také finanční prostředky na projekt v rámci **Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost**, oblast podpory - Zlepšení podmínek pro vzdělávání na SŠ. Na realizovaný projekt s názvem

„Kvalitnější výuka prostřednictvím IT“, tzv. Šablony byly poskytnuty prostředky ve výši 619,39 tis. Kč, které nebyly plně vyčerpány. Tato nevyčerpaná část ve výši 37,09 tis. Kč byla převedena do rezervního fondu a bude použita v dalším roce. Dalšími poskytovateli dotací a příspěvků byly jednak **Město Šumperk**, které poskytlo grant ve výši 7,00 tis. Kč, jenž byl následně použit na ubytování žáků při realizaci školní akce GO 2012 a jednak **Česko-německý fond budoucnosti**, který poskytl dotaci ve výši 98,00 tis. Kč, jež byla následně využita na výměnný pobyt se žáky ze SRN.

4 Zhodnocení výsledků hospodaření

V kapitole třetí byla provedena analýza hospodaření OA Šumperk v období let 2008 až 2012. Pozornost byla zaměřena na výnosy a náklady plynoucí organizaci z její hlavní a doplňkové činnosti, dále na fondové hospodaření a na nakládání s peněžními prostředky přijímanými v podobě dotací či příspěvků od různých poskytovatelů. Souhrnná tabulka s hodnotami výnosů, nákladů a VH za jednotlivé činnosti, a také s hodnotami přijatých dotací viz Příloha č. 2.

Graf č. 4.1 Vývoj výsledků hospodaření z HČ a DČ OA Šumperk v období let 2008-2012, v tis. Kč



Zdroj: Interní materiály školy. Vlastní zpracování.

Rok 2008 byl pro OA Šumperk prvním rokem, kdy se po mnoha letech podařilo dosáhnout v rámci HČ v součásti obchodní akademie vyrovnaného VH ve výši 1,46 tis. Kč. Společně s výrazně kladným VH z doplňkové činnosti ve výši 110,71 tis. Kč, bylo dosaženo celkového kladného VH za celou organizaci ve výši 112,17 tis. Kč. Výuka v rámci Jazykové školy probíhala v menším rozsahu, než tomu bylo v minulých letech, a to především z důvodu snižujícího se počtu žáků v důsledku zvýšení cen kurzů. Problém snižujícího se počtu žáků byl registrován i dálkové formě studia v součásti Obchodní akademie. Za největší přínos je v DČ považována rozvíjející se spolupráce s VŠB-TU, která škole zajišťuje významný zdroj příjmů. **Hospodaření roku 2009** bylo ovlivněno snižujícími se výkony kvůli nižšímu počtu otevíraných prvních ročníků v součásti Obchodní akademie, zároveň v rámci Jazykové školy byla výuka opět realizována v menším rozsahu, než v předchozích letech. V důsledku těchto skutečností byla přijata opatření vedoucí k úspoře zaměstnanců a byly ukončeny pracovní poměry se dvěma zaměstnanci. V rámci HČ bylo dosaženo kladného VH ve výši 17,19 tis. Kč a DČ vykázala taktéž výrazně kladný VH ve výši 175,29 tis. Kč. Výsledky hospodaření obou činností školy umožnily dosáhnout celkového kladného VH celé organizace ve výši 192,48 tis. Kč. V konečném hodnocení byl tedy rok 2009 velice přínosný a v budoucnu v rámci DČ již takto vysokého VH dosaženo prozatím nebylo. **Rok 2010** byl výrazně ovlivněn hospodářskou krizí, v důsledku které byla škole značně snížena dotace na financování provozu. Díky tomuto snížení a stále klesajícímu počtu žáků byla škola dále nucena přijmout razantní úsporná opatření zasahující do všech oblastí chodu školy, tj. především šetření energiemi, teplem, materiálem krátkodobé spotřeby. Značně byl omezena také nákup učebních pomůcek a další. V personální oblasti škola ukončila pracovní poměr s nadbytečnými pedagogy a v oblasti investic byly plánované aktivity omezeny pouze na nutné minimum. Od října 2010 se OA Šumperk zapojila do projektu EKONOM - nové formy výuky ekonomických předmětů. Projekt je financován z prostředků ESF a MŠMT ČR. Tato činnost byla, v ne příliš úspěšném období, velice přínosnou skutečností a zajistila tak příjem dalších peněžních prostředků do rozpočtu organizace. Především díky zvýšenému úsilí školy dodržovat přijatá úsporná opatření bylo dosaženo celkového kladného VH celé organizace ve výši 143,00 tis. Kč. Na tomto kladném VH se nejvíce podílela DČ se ziskem ve výši 139,00 tis. Kč, kterého se podařilo dosáhnout zejména díky pokračující spolupráci s VŠB-TU. Na **hospodaření roku 2011** měly největší vliv

následující skutečnosti - přetrvávající hospodářská krize, která se nejvíce promítla ve snižujících se dotacích na financování provozu školy, dále realizace úsporných opatření přijatých v roce 2010, která se ukázala jako velmi účinná a organizační opatření v personální oblasti. Díky těmto úsporám se podařilo zabezpečit veškeré plánované úkoly, jak v oblasti výchovně vzdělávací, tak v oblasti provozní. Přínosem pro činnost školy bylo taktéž celoroční zapojení do projektu EKONOM. Výsledek hospodaření v DČ ve výši 129,22 tis. Kč byl sice o něco nižší, než v minulých letech, avšak tento pokles byl způsoben především vyššími náklady spojenými s opravou pronajímaného majetku. Výsledek hospodaření dosažený v HČ ve výši 4,90 tis. Kč se na celkově kladném hospodaření nijak zvlášť nepodílel. Vzhledem k dosaženým úsporám a především výsledkům DČ, a to i přes trvající hospodářskou krizi, bylo dosaženo celkového kladného VH celé organizace ve výši 134,12 tis. Kč. **V roce 2012**, kdy se v hospodaření stále projevovaly důsledky finanční krize, byla škola opět nucena hospodařit s nižším "provozním" rozpočtem a po celý rok byla realizována úsporná opatření přijatá již v předchozích letech. Díky těmto opatřením se však podařilo zajistit splnění všech plánovaných úkolů ve všech zásadních oblastech činnosti školy. Významným přínosem pro hospodaření bylo trvalé zapojení školy do projektu EKONOM, které bylo zahájeno v září 2010 a předpokládaný termín ukončení je v červnu 2013. Dále byla škola zapojena do projektu realizovaného v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prostřednictvím něhož byly čerpány finanční prostředky ze strukturálních fondů EU, konkrétně ESF. Mezi další skutečnosti, které měly přímý vliv na hospodaření školy, patřily také významné příjmy z DČ a využívání prostředků rezervního fondu k pokrytí nákladů školy. Výsledek hospodaření z DČ ve výši 123,64 tis. Kč byl opět nejdůležitější součástí rozpočtu školy. Jeho výše byla o něco málo nižší, než v předchozích letech, a to z důvodu nižších výnosů plynoucích z pronajímaného majetku a menšího počtu zhotovených kopií za úplatu. Výsledek hospodaření z HČ se v tomto roce vyšplhal na 17,32 tis. Kč, což se již několik let nepodařilo. Celkový VH za celou organizaci byl tedy kladný, a to ve výši 140,96 tis. Kč.

Na základě informací pocházejících z interních materiálů organizace a výše provedených shrnutí hospodaření OA Šumperk byly učiněny následující **závěry**. Ve zkoumaném časovém horizontu byly vykazované výsledky hospodaření v rámci hlavní činnosti spíše vyrovnané, a v rámci doplňkové činnosti výrazně kladné (viz Graf č. 4.1). Z toho plyne, že **příjmy z DČ jsou pro školu velice důležitou složkou**

hospodaření a zajišťují tak další potřebné finanční prostředky pro rozvoj a činnost školy. S tímto jistě souvisí i fakt, že i přes dopady hospodářské krize od roku 2010, kdy byly snižovány příspěvky na provoz, byla škola ve sledovaném období schopna dosahovat celkově kladného VH, a to hlavně díky DČ. Nejvíce se na příjmech DČ podílely zejména pronájmy a podnájmy prostor školy. Další skutečností mající vliv na hospodaření se stala **aplikace úsporných opatření**, jež měla prvotně zmírnit následky působení finanční krize na provoz školy, avšak i v dalších letech se tato opatření ukázala jako velmi účinná a produktivní. Škola tak šetřila finanční prostředky zejména v oblasti energií, tepla, materiálu krátkodobé spotřeby, a podobně. Dalším přínosem byla také **aktivní účast školy v různých projektech** financovaných z fondů EU, například projekt EKONOM a OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Mezi **silné stránky hospodaření** školy tedy jistě patří maximální využívání ekonomických možností, tj. výkon DČ, v rámci které se, mimo jiné, pronajímají prostory školy a tyto příjmy poté tvoří největší podíl na VH. Škola také intenzivně podporuje šetření energiemi, teplem a materiálem krátkodobé spotřeby, a to nejen v období finanční krize, kdy bylo nutné omezit výdej finančních prostředků ve všech oblastech provozu a činnosti školy. Z takto ušetřených peněžních prostředků pak bylo možné hradit provozní náklady a realizovat některé investiční akce. Současně je patrné, že škola se nesnaží být zcela závislá na příspěvcích na provoz, které dostává od svého zřizovatele. Pozitivní stránkou hospodaření školy je taktéž její zapojování do různých projektů, jejichž "spolupředatelem" je i EU. Škola tak má možnost získat další finanční prostředky do svého rozpočtu k realizaci konkrétní činnosti. **Slabých stránek hospodaření** mnoho shledáno nebylo. Jediným problémem se jeví skutečnost stále klesajícího počtu žáků, jak v součásti OA, tak v součásti JŠ. V součásti OA je nejvýraznější pokles zaznamenán v dálkové formě studia, kde je každoročně patrný úbytek většího počtu žáků téměř ve všech ročnících. Díky těmto úbytkům jsou následně uzavírány celé ročníky, a jejich znovuotevření se v nejbližší době neplánuje. Podobný problém lze nalézt i ve výuce na Jazykové škole. Počet realizovaných jazykových kurzů je každým rokem srovnatelný, avšak počet posluchačů je výrazně nestabilní a v žádném případě nedosahuje možné kapacity, kterou je škola schopna zajistit. Vzhledem k tomu, že o počtu otevíraných tříd v součásti OA rozhodují orgány kraje, škola samotná tak nemá mnoho možností, jak ovlivnit množství žáků. Za to v součásti Jazykové školy by tato příležitost jistě byla. Určitým doporučením zde může být, aby se škola více snažila o získání většího

počtu posluchačů jazykových kurzů. Vždyť funkce jazykového vzdělávání se každým rokem stává důležitější a uznávanější po celém světě a znalost cizích jazyků je pro každého člověka velkým přínosem v jeho profesním životě, a samozřejmě ne jenom v něm. Proto by se škola mohla pokusit uplatnit v rámci získávání nových posluchačů do jazykových kurzů některé marketingové prvky, například z oblasti propagace - reklamy. Zde se nabízí vícero možností, jako např. letáky, inzeráty v místním tisku, internetová reklama, plakáty v okolí školy, kde je větší koncentrace lidí, případně další možnosti. Tímto způsobem by škola mohla "přilákat" více zájemců o kurzy cizích jazyků na jedné straně a na straně druhé zvýšit tržby za tyto realizované kurzy.

5 Závěr

Cílem práce bylo provést analýzu hospodaření vybrané příspěvkové organizace z oblasti regionálního školství s prostředky různých zdrojů a zhodnotit toto hospodaření ve zvoleném časovém období.

Pro tyto účely byla vybrána Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Šumperk. Analýza byla provedena v časovém horizontu 5 let, tj. od roku 2008 do roku 2012, a to s pomocí poskytnutých interních materiálů školy. K řešení bylo užito metod komparace, syntézy a deskripce. V teoretické části práce byly nejdříve obecně popsány příspěvkové organizace zřizované ÚSC v oblasti školství a poté byly charakterizovány jejich zásady hospodaření. V praktické části bylo popsáno hospodaření zvolené příspěvkové organizace z oblasti regionálního školství. Pozornost byla zaměřena především na analýzu výsledků hospodaření hlavní a doplňkové činnosti, tzn. jakými výnosy a náklady a v jaké výši byly tvořeny, dále bylo popisováno fondové hospodaření a také nakládání s dotacemi a příspěvky od různých poskytovatelů. Tyto výsledky hospodaření poté byly vyhodnoceny a byly popsány silné a slabé stránky hospodaření školy.

Provedenou analýzou bylo zjištěno následující. OA Šumperk ve sledovaném období hospodařila v rámci hlavní činnosti se spíše vyrovnaným VH a s výrazně kladným VH v rámci doplňkové činnosti. Z toho plyne, že příjmy z DČ jsou důležitou součástí hospodaření, a to zejména příjmy z pronájmů a podnájmů prostor školy. Škola se ve sledovaném období potýkala s několika problémy majícími vliv na hospodaření. Jednak se díky hospodářské krizi snižovaly poskytované provozní příspěvky, toto se však škola snažila úspěšně eliminovat realizací úsporných

opatření, kterých využívala i dalších letech, a jednak se škola potýkala s každoročně klesajícími počty žáků v obou součástech školy, jak v součásti OA v denním studiu, tak zejména dálkové formě studia, kde byl úbytek žáků nejvýraznější. V součásti JŠ bylo díky velmi nízkému počtu zájemců o jazykové kurzy doporučeno využít některé reklamní prvky a snažit se tak o získání nových posluchačů, kteří ve výsledku "přinesou" další peněžní prostředky do rozpočtu školy.

Seznam použité literatury

KRBEČKOVÁ, Marie a Jindřiška PLESNÍKOVÁ. *FKSP, sociální fondy, benefity a jiná plnění*. 2. akt. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, 168 s. ISBN 978-80-7263-667-9.

MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla a Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. akt. vydání. Olomouc: ANAG, s. r. o., 2011, 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Zdeněk MORÁVEK a Danuše PROKÚPKOVÁ. *Příspěvkové organizace 2012-2013*. 6. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2012, 472 s. ISBN 978-80-7357-736-0.

Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Šumperk: *Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Olomouckého kraje*. Olomouc 2009.

OCHRANA, František, Jan PAVEL, Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010, 259 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. přepracované vydání. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: Teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

Rozvojové programy pro rok 2013, MŠMT ČR. *MŠMT ČR* [online]. 2013 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/rozvojove-programy-pro-rok-2013>

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2000, 73/2000. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: *Sbírka zákonů ČR*. 2004, 190/2004. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. In: *Sbírka zákonů ČR*. 1992, 117/1992. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

Seznam zkratek

ČR - Česká republika

DČ - doplňková činnost

DHM - dlouhodobý hmotný majetek

DM - dlouhodobý majetek

DNM - dlouhodobý nehmotný majetek

DPP - dohoda o provedení práce

ESF - Evropský sociální fond

EU - Evropská unie

FKSP - fond kulturních a sociálních potřeb

HČ - hlavní činnost

IT - informační technologie

JŠ - jazyková škola

KÚ - krajský úřad

MP - mzdové prostředky

MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MÚ - městský úřad

OA - obchodní akademie

ONIV - ostatní neinvestiční výdaje

OON - ostatní osobní náklady

OPPP - ostatní platby za provedenou práci

OP VK - Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

PHM - pohonné hmoty

PO - příspěvková organizace

SIPVZ - Státní informační politika ve vzdělávání

SRN - Spolková republika Německo

SŠ - střední škola

ÚSC - územní samosprávný celek

VH - výsledek hospodaření

VOŠ - vyšší odborná škola

VŠB-TU - Vysoká škola báňská-Technická univerzita

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. - autorský zákon, zejména § 35 - užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 - školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Šumperku dne 10.5.2013

Věra Fryčková

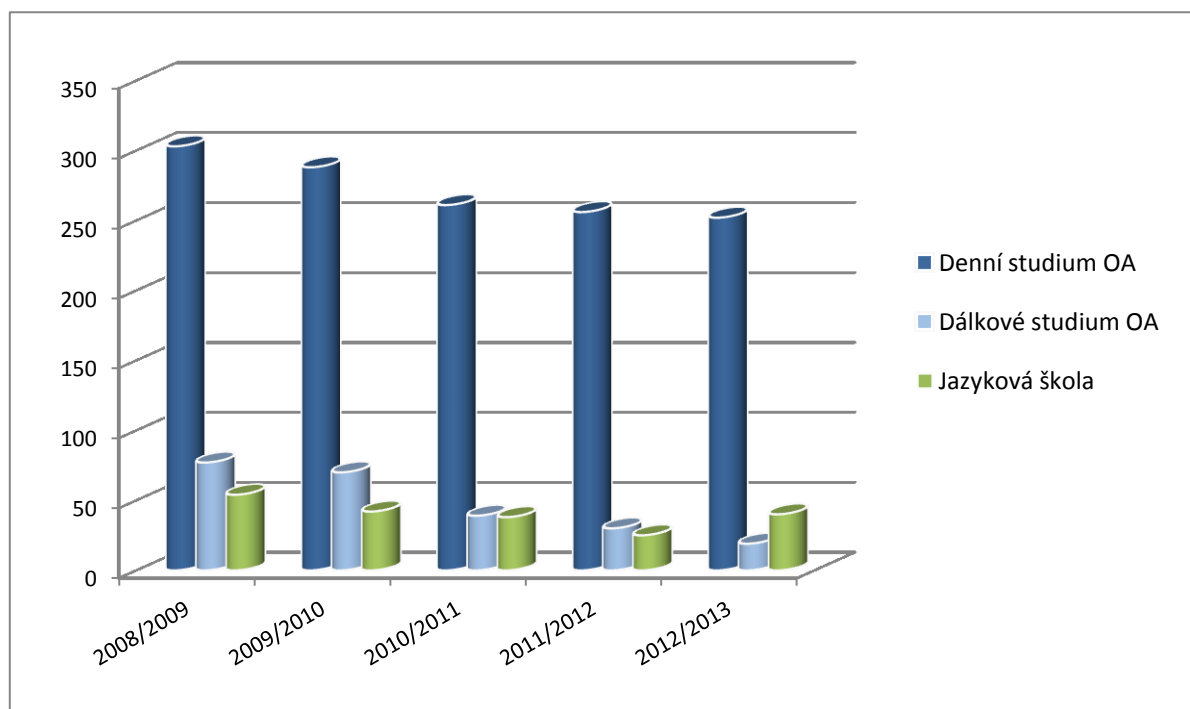
Věra Fryčková

Seznam příloh

Příloha č. 1 Vývoj počtu žáků v součástech OA a JŠ v období let 2008-2012

Příloha č. 2 Souhrnný přehled výsledků hospodaření OA Šumperk a přijatých dotací v letech 2008-2012, v tis. Kč

Příloha č. 1 Vývoj počtu žáků v součástech OA a JŠ v období let 2008-2012



Zdroj: Výroční zprávy OA Šumperk. Vlastní zpracování.

Příloha č. 2 Souhrnný přehled výsledků hospodaření OA Šumperk a přijatých dotací v letech 2008-2012, v tis. Kč

	Rok 2008		Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012	
	HČ	DČ	HČ	DČ	HČ	DČ	HČ	DČ	HČ	DČ
Výnosy celkem	15 471,39	390,33	16 777,67	494,33	15 439,00	488,00	15 223,66	501,47	15 954,08	487,70
Náklady celkem	15 469,93	279,62	16 760,48	319,04	15 435,00	349,00	15 218,76	372,25	15 936,76	364,06
VH	1,46	110,71	17,19	175,29	4,00	139,00	4,90	129,22	17,32	123,64
Celkový VH (HČ + DČ)	112,17		192,48		143,00		134,12		140,96	
Přijaté dotace celkem	14 963,00		15 822,33		14 671,00		13 892,69		14 379,51	
<i>v tom: dotace MŠMT</i>	<i>11 887,70</i>		<i>12 655,89</i>		<i>11 715,00</i>		<i>10 970,86</i>		<i>10 809,21</i>	
<i>dotace Ol. kraj</i>	<i>3 075,30</i>		<i>3 166,44</i>		<i>2 945,00</i>		<i>2 914,83</i>		<i>2 883,00</i>	
<i>ostatní dotace</i>	<i>0,00</i>		<i>0,00</i>		<i>11,00</i>		<i>7,00</i>		<i>687,30</i>	

Zdroj: Interní materiály OA Šumperk. Vlastní zpracování.